

M U N I

M E D

Nejvyšší úroveň mozkové činnosti II

Proč?

Člověk je individualita

Člověk je tvor společenský

You have to live with yourself

You have to die

You have to live with others

Psychologický konflikt

Existenciální otázky

Sociální konflikt

Philosophy of life is a personal philosophy, whose focus is **resolving the existential questions** about the human condition.

Wikipedia

Hodnoty

Filozofie

Collective consciousness or collective conscious is the **set of shared** beliefs, ideas and moral attitudes which operate as a **unifying force within society**.

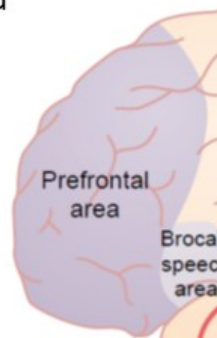
Wikipedia

Komplementární způsoby myšlení

Parieto-okcipito-temporální asociační oblast

Analytická funkce

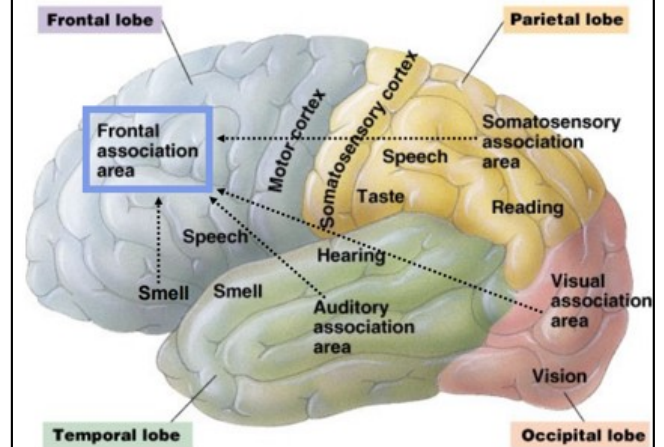
- Interpretace významu signálu z okolních oblastí
- Analýza vizuálně – akusticko – sensorických vztahů těla a okolí
- Pojmenování a kategorizace objektů
- Porozumění řeči
- Pozornost

Analýza Kategorizace

Frontální asociační oblasti

Exekutivní funkce

<https://www.slideshare.net/thelawofscience/cns-13256395>

Anticipace Očekávání

Limbický systém

Somatický nervový systém
Vstupy - převážně z vnějšího prostředí
Výstupy - kosterní sval

- Volní aktivita

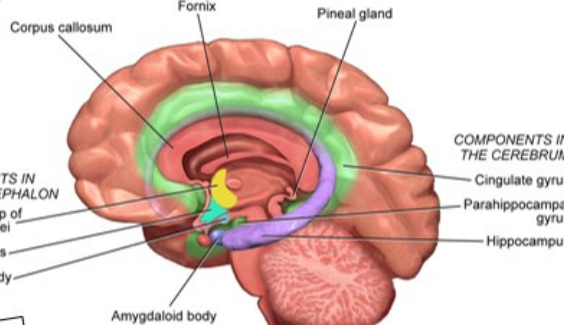
Limbický systém

Modulace

Kontrola

- Mimovolní aktivita

Autonomní nervový systém
Vstupy - převážně z vnitřního prostředí
Výstupy - hl. sval, srdce, žlázy

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d1/Blausen_0614_LimbicSystem.png

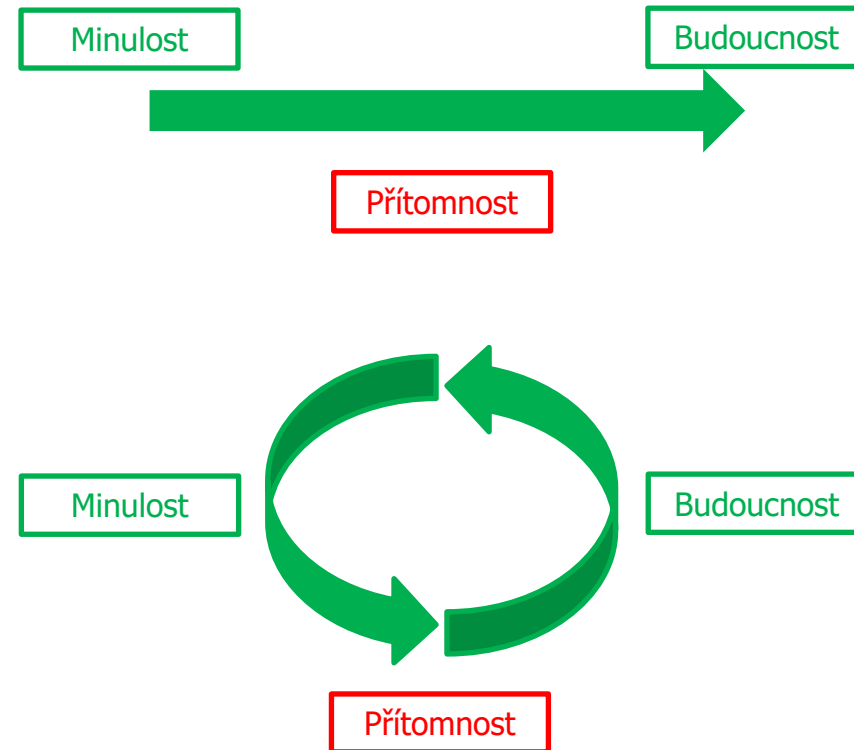
Drive

Mytologie a filozofie

- Všechny národy
- Jazyk a mytologie (a později kultura/filosofie) definují národy
 - Komunikační porozumění
 - Hodnotové porozumění
- Vysvětlení komplexních jevů
 - Pseudoracionální/ iracionální charakter
 - Protověda
 - Symbolický význam – výchovný charakter

Mytologie a filozofie

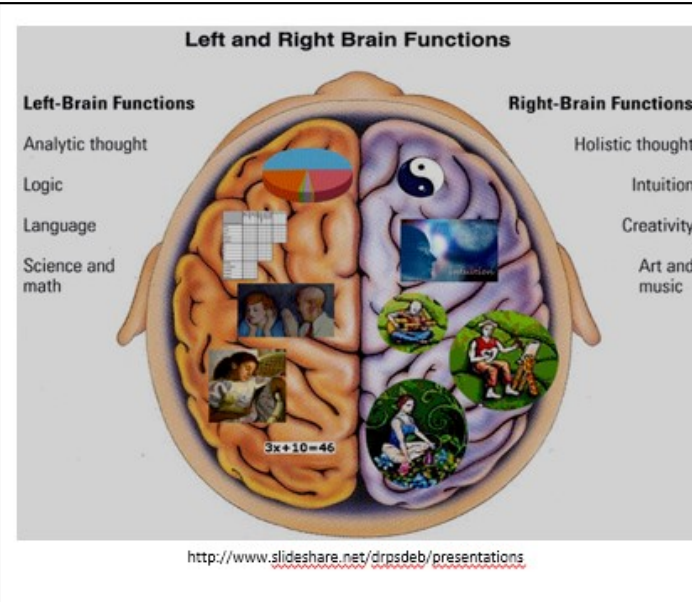
- Všechny národy
- Jazyk a mytologie (a později kultura/filozofie) definují národy
 - Komunikační porozumění
 - Hodnotové porozumění
- Vysvětlení komplexních jevů
 - Pseudoracionální/ iracionální charakter
 - Protověda
 - Symbolický význam – výchovný charakter
- Intuitivní chápání cykličnosti času
(Pojem cyklického času zaveden až Pythágorajci)
- Mýtus – Filozofie – Věda (August Comte)

Filozofie, věda a myšlení

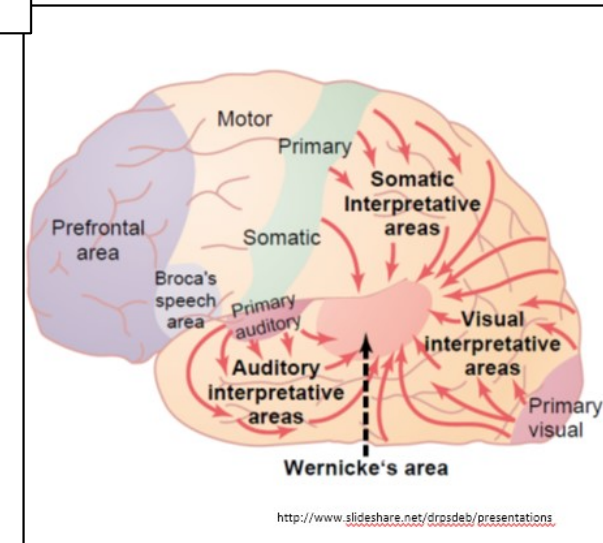
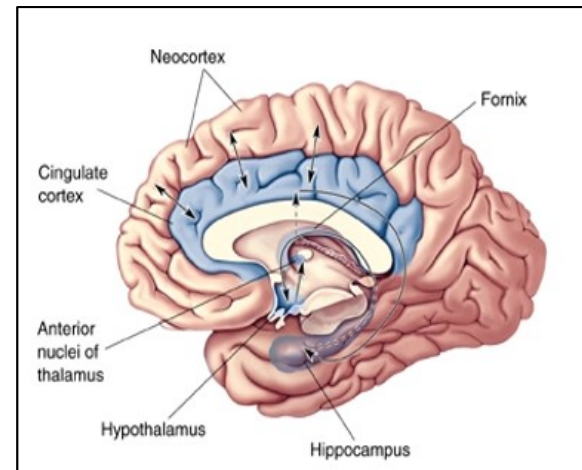
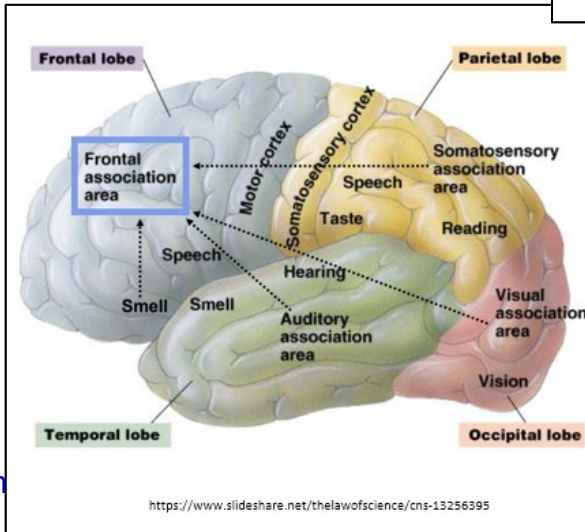
Racionální
X
Iracionální

Redukcionismu
X
Holismus

Kvalita
X
Kvantita

Dedukce
X
Indukce

Filozofie, věda a myšlení

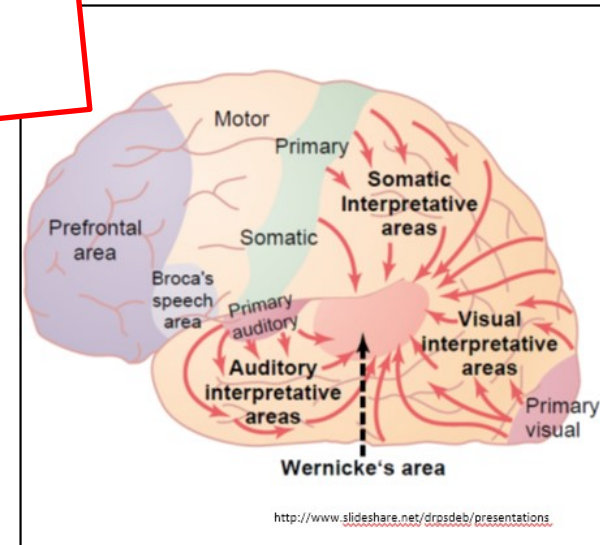
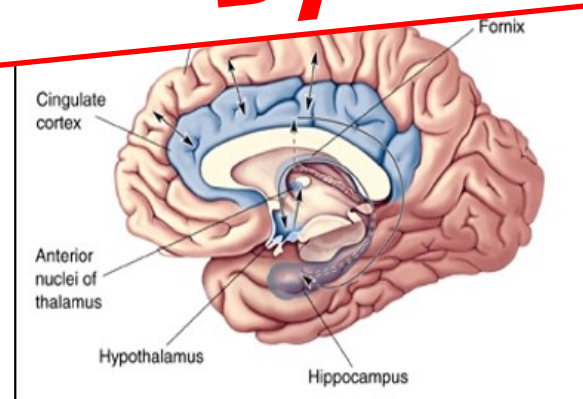
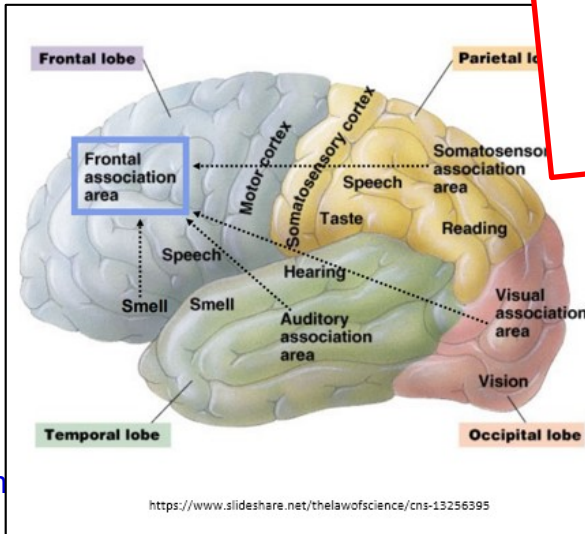
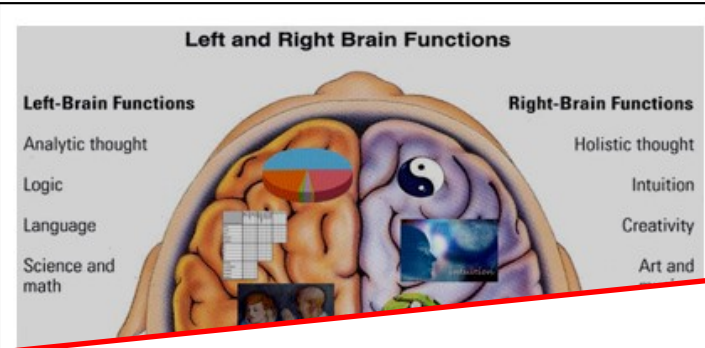
Racionální
X
Iracionální

Redukcionismu
X
Holismus

Jsoucno
X
Bytí

Kvalita
X
Kvantita

Dedukce
X
Indukce

Etapy antické filozofie

- Kosmologická filozofie
 - Hledání prazdroje (sjednocujícího principu)
 - Předsokratovská filosofie
- Antropologická filozofie
 - Orientace na člověka, společnost a poznání
 - Sofisté, Sókratés
- Systematická filozofie
 - Tvorba univerzálních systémů
 - Platón, Aristotelés
- Helénistická filozofie
 - Hledání smyslu lidské existence
 - Stoicismus, epikureismus, skepticismus...

<https://www.britannica.com/media/full/topic/244231/54571>

Milétská „škola“

- Hledání prapodstaty/pralátky (arché)

<https://www.britannica.com/media/full/topic/244231/54571>

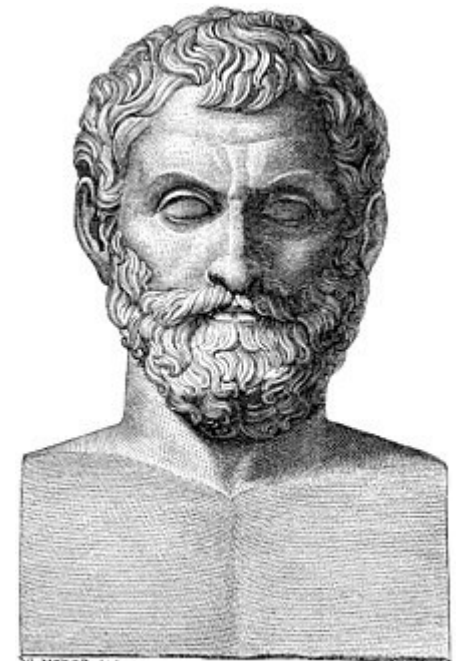
Thalés z Milétu

(asi 624 – 548 př.n.l.)

- První filosof, politik, geometr, astronom
- Změřil výšku pyramid na základě vrženého stínu
- Předpověděl datum zatmění Slunce
- ✓ „vše má stejný základ, ale různou formu“
- ✓ Pralátka – voda (možná inspirován vlnobitím)

<https://www.ephotozine.com/article/how-to-photograph-stormy-seas-15558>

https://en.wikipedia.org/wiki/Thales_of_Miletus

Anaximandros z Milétu

(asi 610 – 546 př.n.l)

- Měření úhlových vzdáleností
 - Sluneční hodiny se svislou tyčí
 - Nebeský glóbus
 - Mapa světa
-
- ✓ Pralátka – apeiron (neohraničeno, nekonečno)
 - ✓ „věci povstávají z apeira procesem separace a zase zanikají“ - vývoj

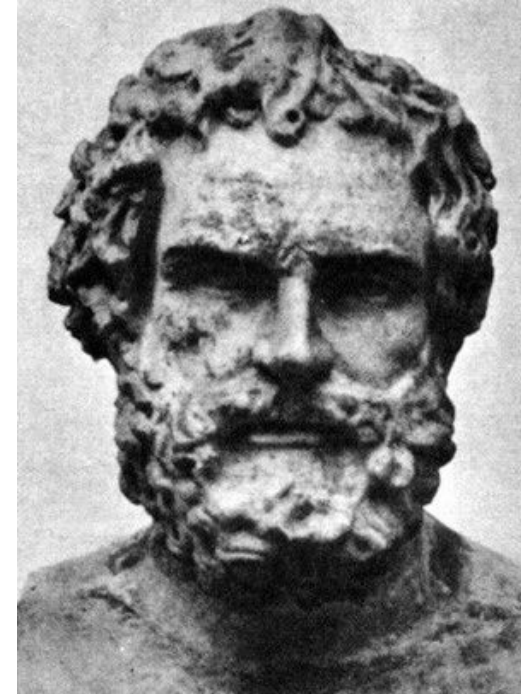

<https://www.aldebaran.cz/famous/people/Anaximandros.php>

Anaximenes z Milétu

(cca. 585-528 př.n.l.)

- ✓ Pralátka – (nekonečný) vzduch (apeiros aer)
- ✓ Zahušťováním vzniká voda a kámen
- ✓ Zředováním vzniká oheň

<https://cz.pinterest.com/pin/567664728022494813/?lp=true>

Milétská „škola“

- Hledání prapodstaty/pralátky (arche)
- Racionální myšlení
 - ✓ Princip dnešní vědy
- Redukcionismus
 - ✓ Zjednodušení na jednu prapodstatu/pralátku (monismus)
 - ✓ Princip dnešní vědy (modelování)
 - ✓ Opak redukcionismu je holismus, který není možné pojmut racionálně a je nutné použít intuitivní vhled (neracionální postup)

Pythagoreici

- Filosofická škola působící v Krotónu
- Hledání matematických vztahů řádu/harmonie

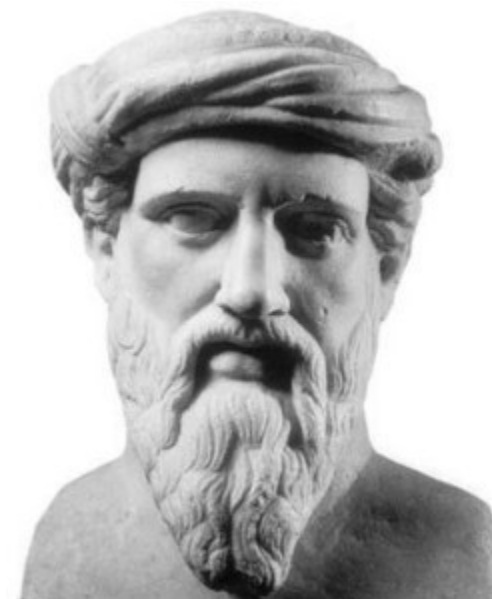

<https://www.britannica.com/media/full/topic/244231/54571>

Pythagoras

(cca. 570-495 př.n.l.)

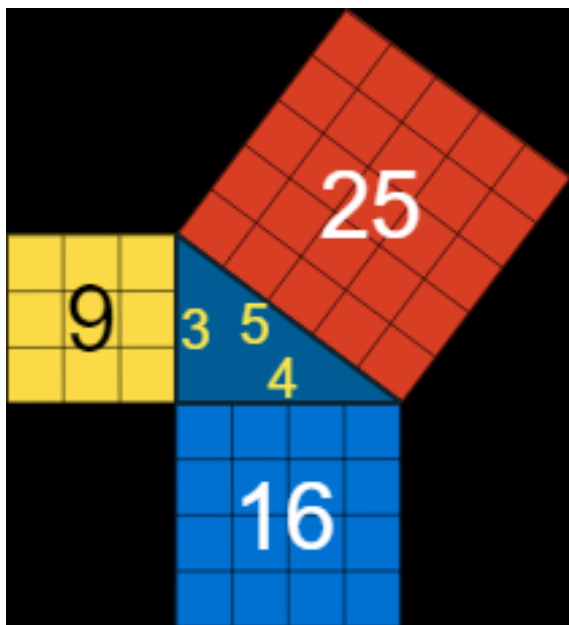
- Zakladatel filosofické školy
- Učení mělo prvky mystiky až charakter náboženské sekty
- ✓ Zavedl dnešní význam pojmů theoria, logos, kosmos a další

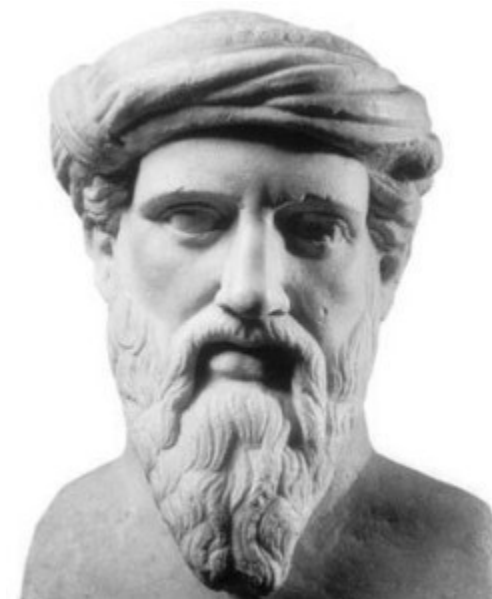
<https://www.goodreads.com/photo/author/203707.Pythagoras>

Pythagoras

(cca. 570-495 př.n.l.)

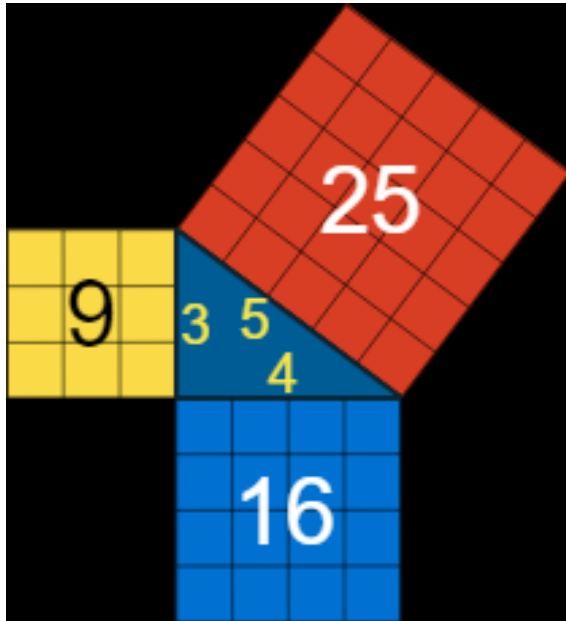
<https://www.mathsisfun.com/pythagoras.html>

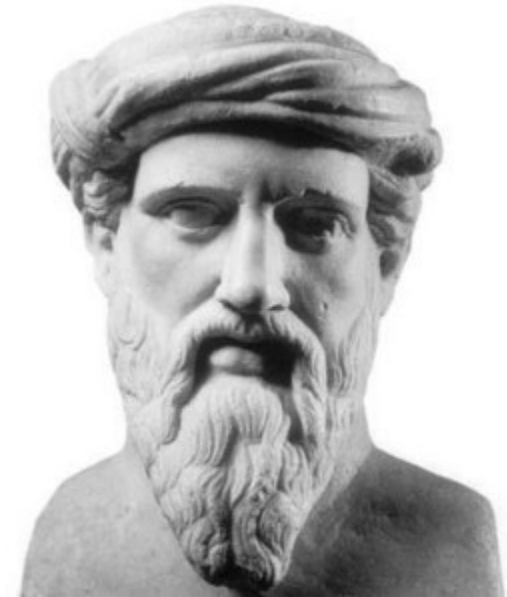
<https://www.goodreads.com/photo/author/203707.Pythagoras>

Pythagoras

(cca. 570-495 př.n.l.)

<https://www.mathsisfun.com/pythagoras.html>

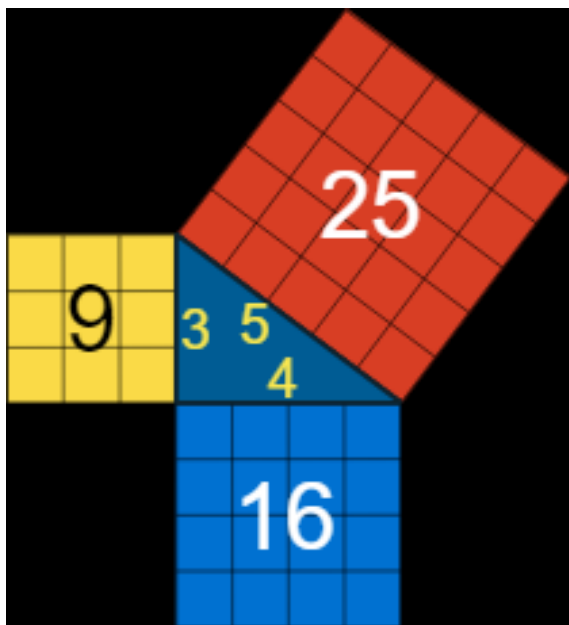
<https://www.goodreads.com/photo/author/203707.Pythagoras>

Filozofický význam Pythagorovy věty

Na vyšší úrovni můžeme vidět vztahy, které na nižší úrovni nemůžeme vidět

Pythagoras

(cca. 570-495 př.n.l.)

<https://www.mathsisfun.com/pythagoras.html>

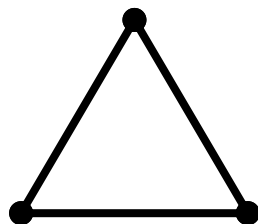
1

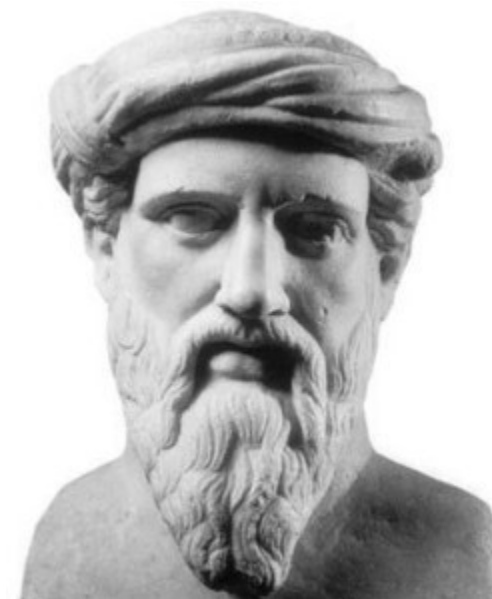
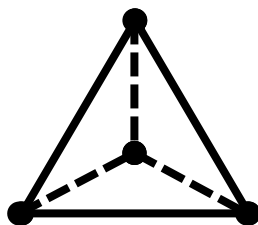
2

3

4

<https://www.goodreads.com/photo/author/203707.Pythagoras>

Filozofický význam Pythagorovy věty

Na vyšší úrovni můžeme vidět vztahy, které na nižší úrovni nemůžeme vidět

Pythagoreici

✓ Abstraktní myšlení

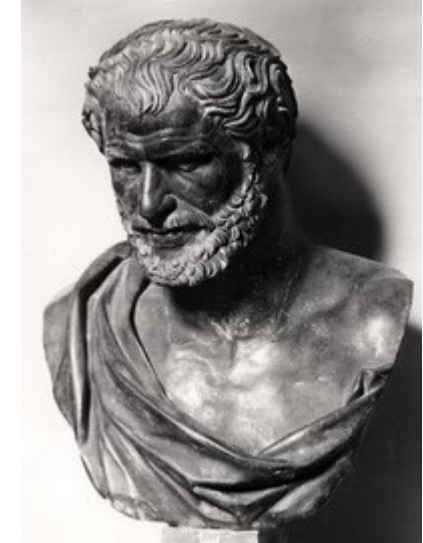
✓ Holistický přístup

Hérakleitos z Efesu

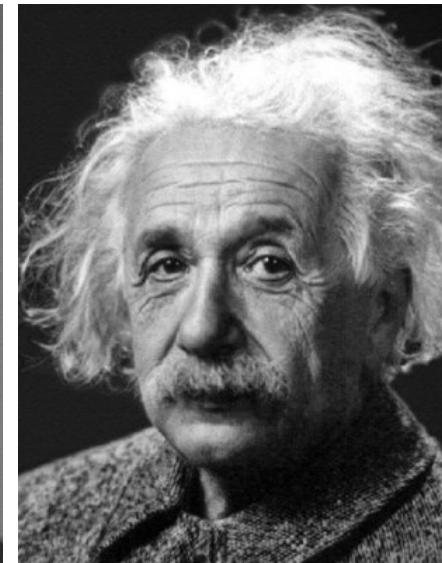
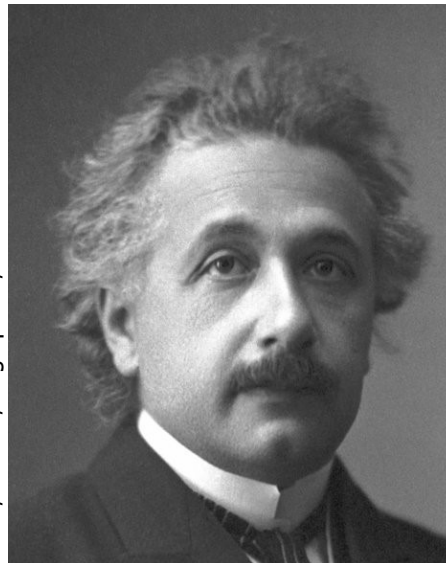
(cca. 540 - 480 př.n.l.)

- Dynamický přístup
 - Vše podléhá změně
 - ✓ Neexistují statické věci
 - Pralátka – oheň
 - ✓ Podléhá změně a mění věci
 - Dynamismus není chaos, má řád (logos)
- Dynamismus lze chápat i jako boj, antagonismus

<http://www.xn--ideayaynevi-5zb.com/adlar/herakleitos.html>

<https://www.nobelprize.org/prizes/physics/1921/einstein/biographical/>

<https://www.viva.org.uk/what-we-do/celebrity-supporters/albert-einstein>

Eleaté

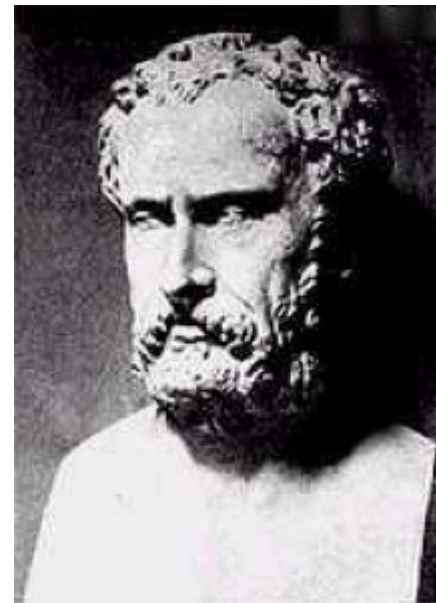
- Opozice vůči Hérakleitovi
- Zdůrazňovali význam rozumového poznání

Xenofanés

(cca. 570-475 př.n.l.)

- Rhapsod
- Parodoval staré autory
- Výsměch mýtům
 - ✓ Jak se má člověk chovat slušně, když se řečí bohové chovají tak, jak se chovají
- Výsměch Hérakleitovi???
- ✓ Nic nevzniká ani nehynie
- Inspirátor Elejské školy

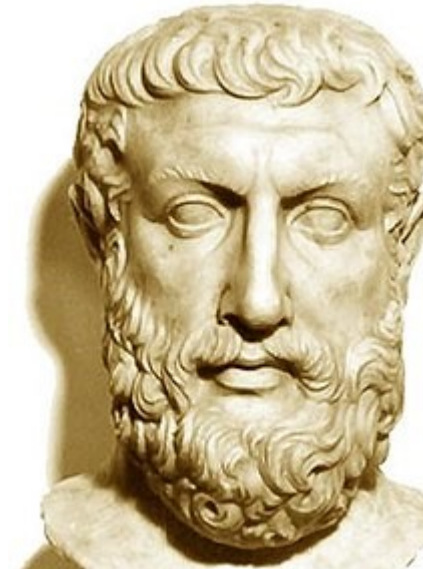

<https://www.iep.utm.edu/xenoph/>

Parmenidés

(cca. 510-450 př.n.l.)

- Zakladatel Elejské školy
- ✓ Jsoucno je a lze poznat, nejsoucno nemůže být, nelze jej poznat a myslet si, že někdy něco je a někdy něco není, je bláznovství
- ✓ Neexistuje pohyb (pohyb, který vidíme je klam)

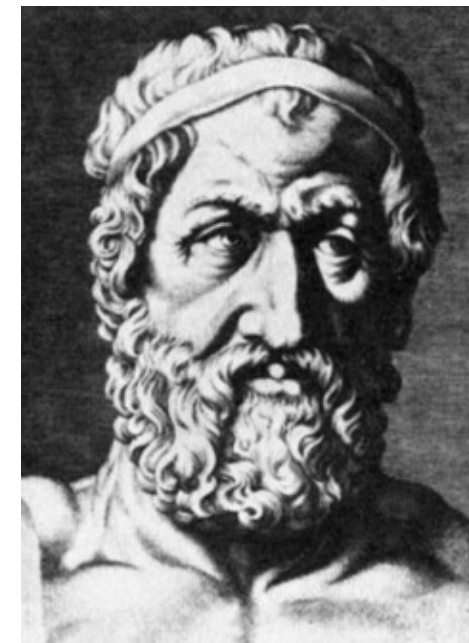
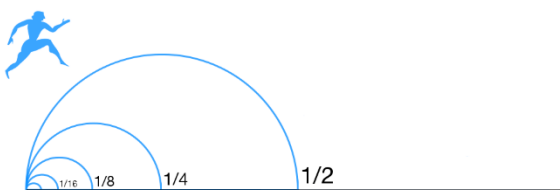
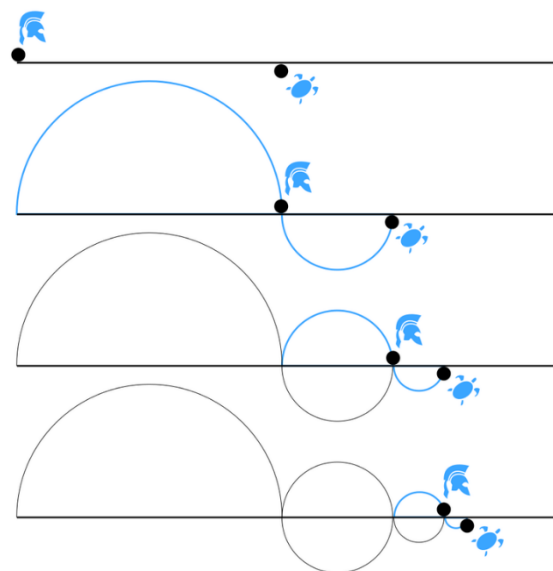
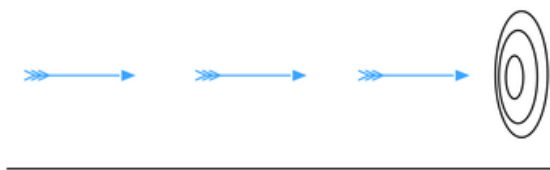
<https://en.wikipedia.org/wiki/Parmenides>

Zenón

(cca. 490-430 př.n.l.)

- Důkaz sporem
- Aporie – bezcestí – paradox
 - ✓ Letící šíp
 - ✓ Achilles a želva
 - ✓ Bisekce úsečky

https://www.philosophybasics.com/philosophers_zeno_elea.html

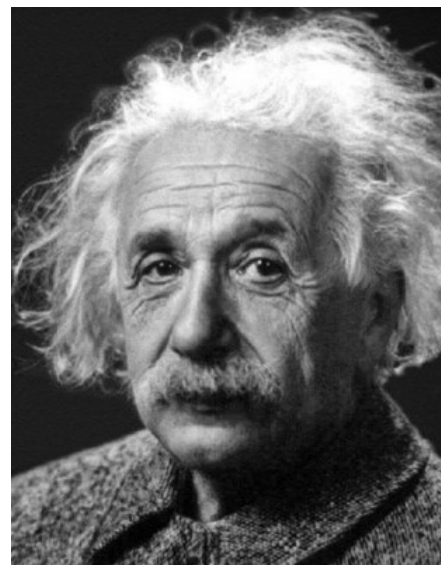
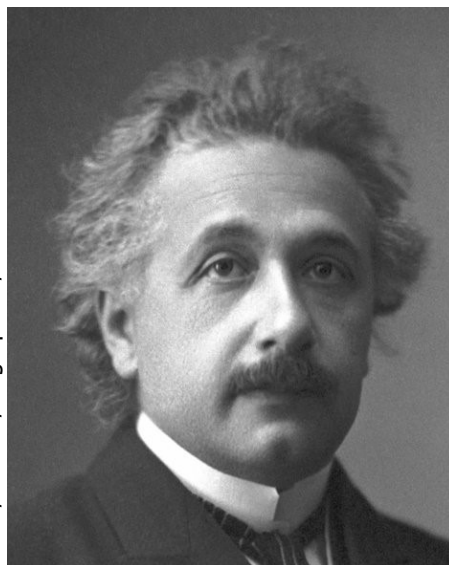
Hérakleitos – Zenón

✓ Logika dovedená ad absurdum

<https://dparut.smugmug.com/Custom-Processing/Specials/i-8c2CVGn/A>

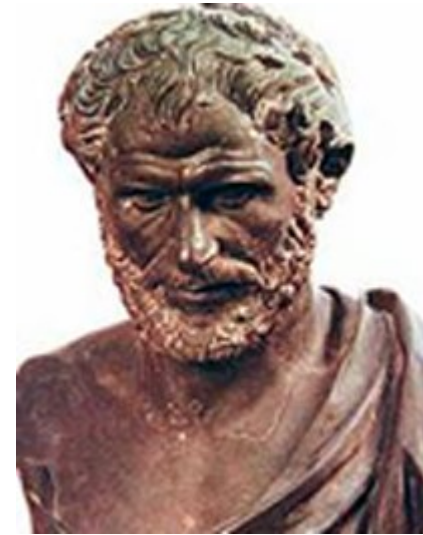
<https://www.nobelprize.org/prizes/physics/1921/einstein/biographical/>

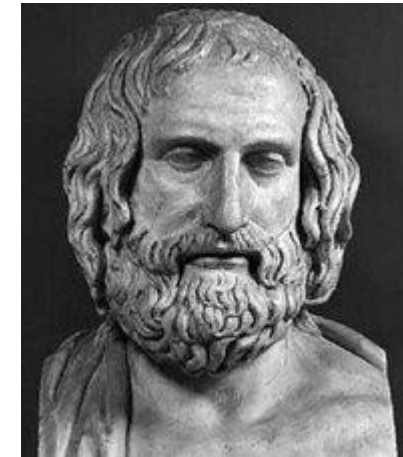
<https://www.viva.org.uk/what-we-do/celebrity-supporters/albert-einstein>

Předatomisté

- Empedoklés z Kolofontu
- (cca. 490 – 430 př. n. l.)
 - Určitá syntéza Herakleita a Eleatů
 - ✓ Jsoucno se skládá ze čtyř elementů (země, voda, vzduch, oheň), na které působí síla sjednocující (láska), nebo rozdělující (svár)
 - ✓ Prvotní hybatel
- Anaxagorás z Klazomen
- (cca. 500 – 428 př. n. l.)
 - Přinesl filosofii do Athén
 - ✓ Čtyři elementy nahradil nekonečným množstvím elementů (semena)
 - ✓ Hybnou silou je Nús (abstraktní božský duch), který vytvořil z prvotního chaosu uspořádaný svět

<https://theaeoneye.com/tag/empedocles/>

https://www.philosophybasics.com/philosophers_anaxagoras.html

Atomisté

- **Leukippos** (cca. 500 – 440 př.n.l.)
 - **Démokritos** (cca. 460 – 370 př.n.l.)
-
- ✓ Věci jsou tvořeny nedělitelnými částicemi (atomoi), které se přirozeně pohybují (padají), shlukují a oddělují (vznik a zánik věcí)
 - ✓ Vše je řízeno zákony logu
 - ✓ Vedle jsoucná existuje nejsoucno (prázdnost)

<https://www.crystalinks.com/democritus.html>

Předatomisté – atomisté

- ✓ Syntéza předchozí filosofie
- ✓ Snaha o tvorbu systému

Sofisté

- **Protágorás** (cca. 481 – 411 př.n.l.)
- **Gorgiás** (483-375 př.n.l.)

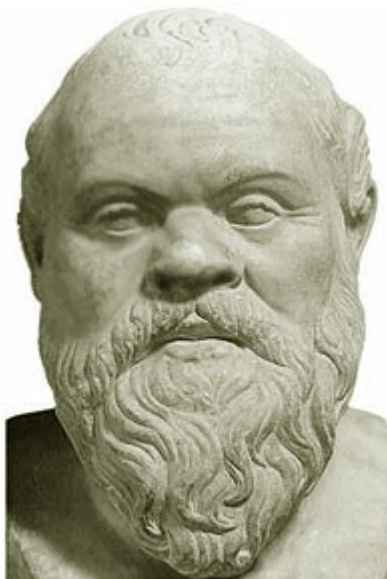
- ✓ Učitelé logiky a řečnictví v Athénách
- ✓ Zaměřovali se také na gnoesologii a společenskou tematiku (právo, ekonomie)
- ✓ Důraz na roli jazyka
- ✓ Mladší generace sofistů upadá do formalismu

<https://radiozurnal.rozhlas.cz/slovaci-se-bavi-cesi-jako-brouk-pytlik-6299979>

Sókratés

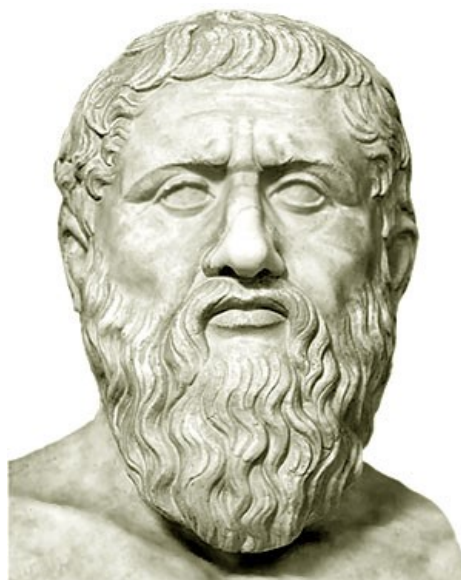
(470-399 př.n.l.)

<https://edukalife.blogspot.cz/2015/07/socrates-biography-greek-philosopher-is.html>

Platón

(427-347 př.n.l.)

<https://www.biografiasyvidas.com/biografia/p/platon.htm>

Aristotelés

(384-322 př.n.l.)

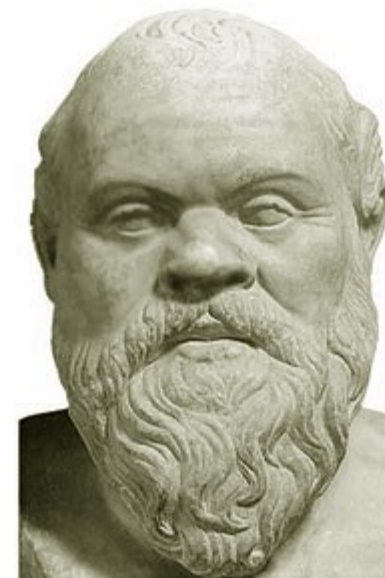

<https://www.biografiasyvidas.com/monografia/aristoteles/>

Sókratés

(469-399 př.n.l.)

- Vyloučil z filosofie otázky přírody a orientoval se na etiku
- Sokratická metoda
 - Dialektická metoda (dialog)
 - Metoda tázání
 - Postupné vylučování horších hypotéz až se dopěje k závěru
- ✓ Konání zla je způsobeno neznalostí a omyly
- ✓ Mravnosti lze dosáhnout rozumovým přijetím morálních principů
- ✓ Paradox poznání

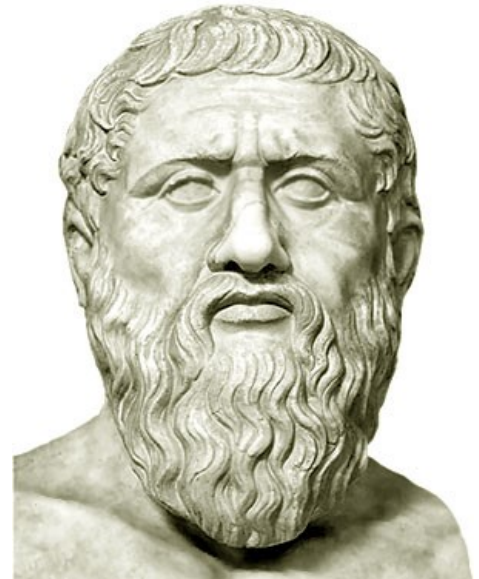

<https://edukalife.blogspot.cz/2015/07/socrates-biography-greek-philosopher-is.html>

Platón

(427-347 př.n.l.)

- 35 -36 dialogů, listy
 - Dialogy rané (Sokratické)
 - ✓ Sokratovo učení
 - Dialogy zralého období
 - ✓ Platónovy myšlenky podávány Sokratovými ústy
 - Dialogy pozdní
 - ✓ Vliv Aristotela
- Platónská akademie (387-86 př.n.l (430-529 n.l.))
- Odpůrce demokracie
 - ✓ Demokracie byla zodpovědná za Smrt Sokrata
 - ✓ Demokracie prohrála válku se Spartou
 - ✓ Demokraté se pořád hádají a nic se neřeší
- Nauka o idejích

<https://www.biografiasyvidas.com/biografia/p/platon.htm>

Materiální svět

Smysly

Aktivní princip Pasivní princip Poznávací princip

Hrnek

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

Materiální svět

Smysly

Hrnek

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Ideje (ideální formy)

Materiální svět

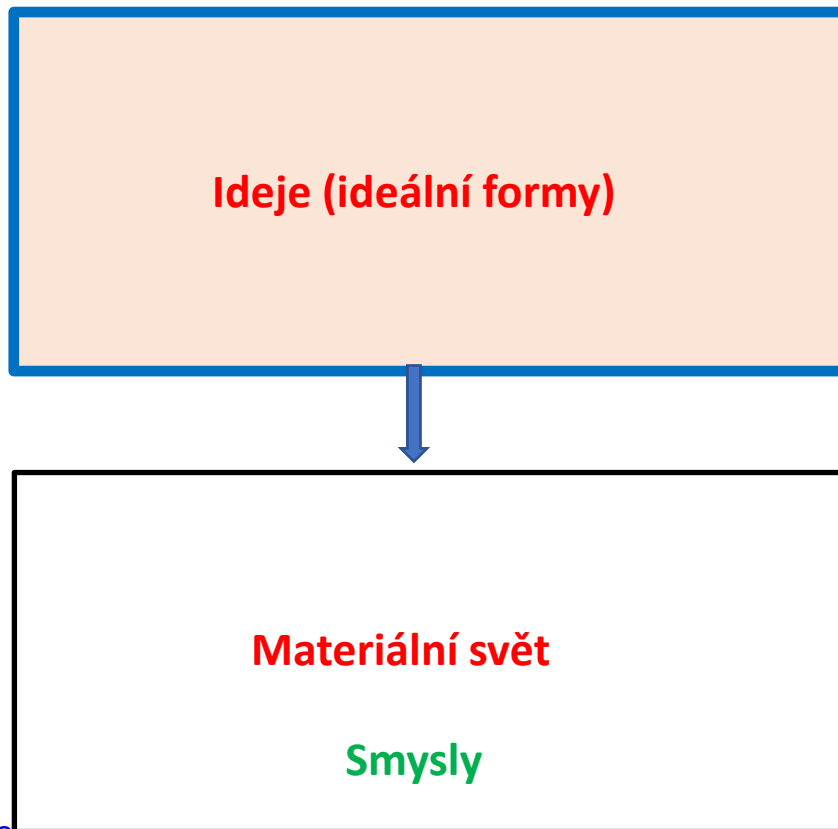
Smysly

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Věc

Nádobí

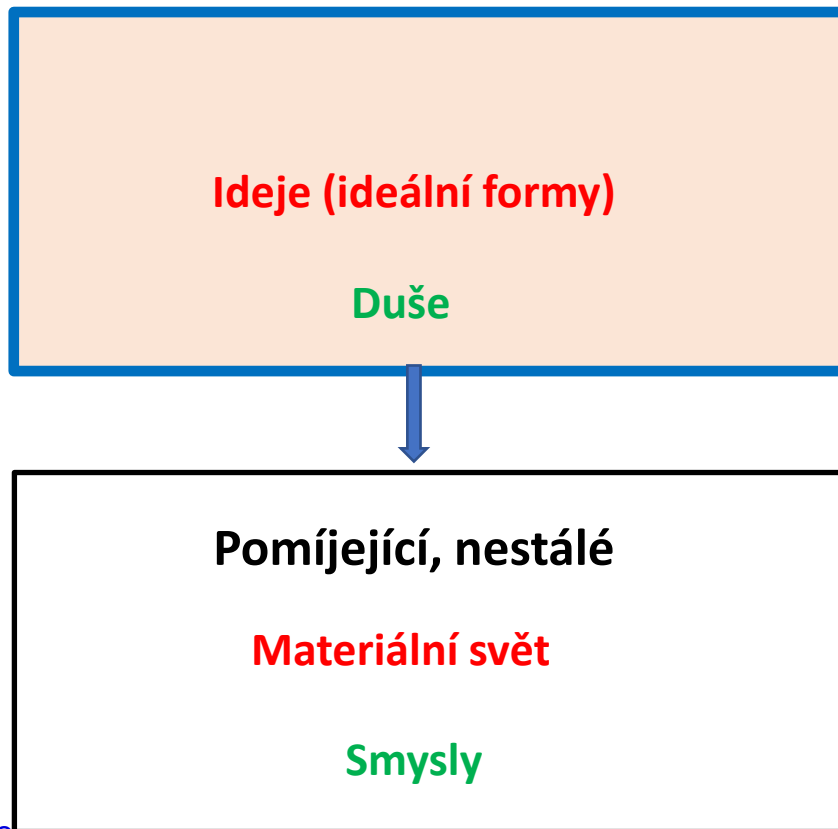
Hrnek

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Věc

Nádobí

Hrnek

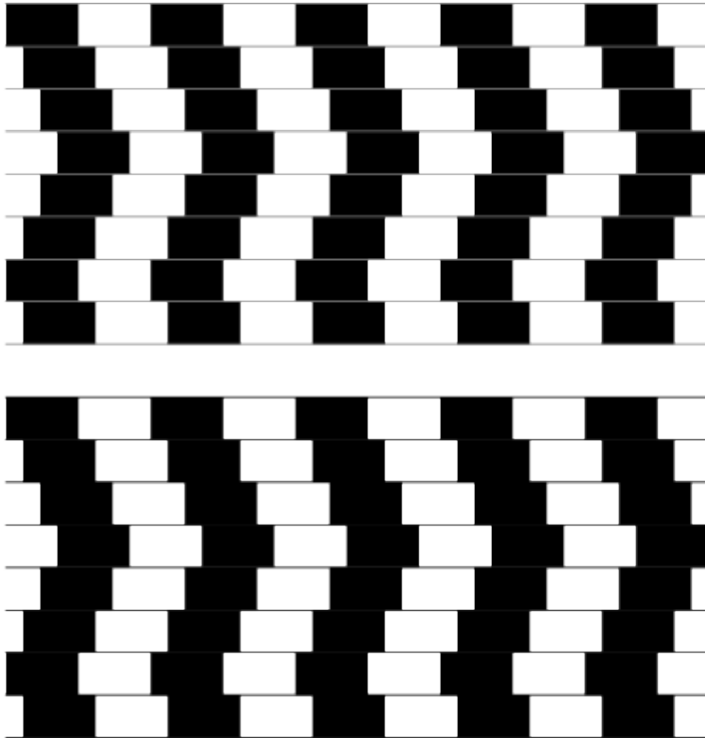

[http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/](http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/)

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

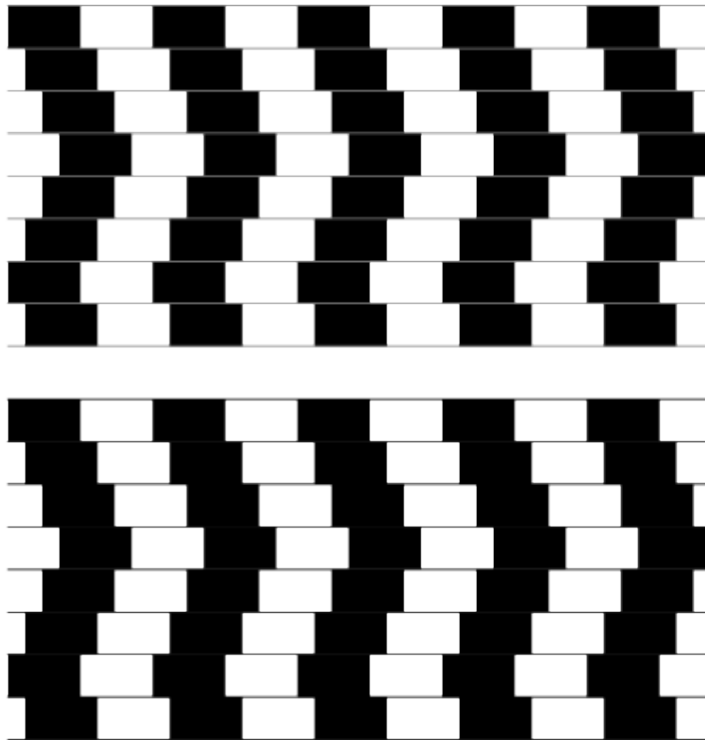
<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Smyslům nemůžeme plně věřit

<http://mathworld.wolfram.com/CafeWallIllusion.html>

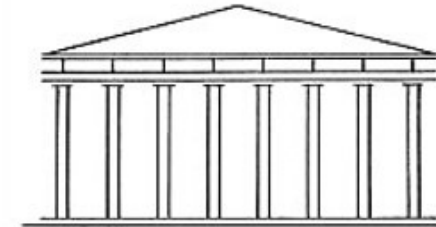
Smyslům nemůžeme plně věřit

<http://mathworld.wolfram.com/CafeWallIllusion.html>

Diagram 1

The temple as it visually appears with correction

a

Diagram 2

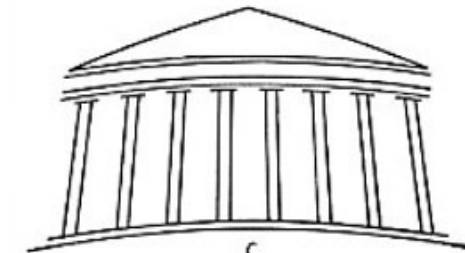
The temple as it would appear without correction

b

Diagram 3

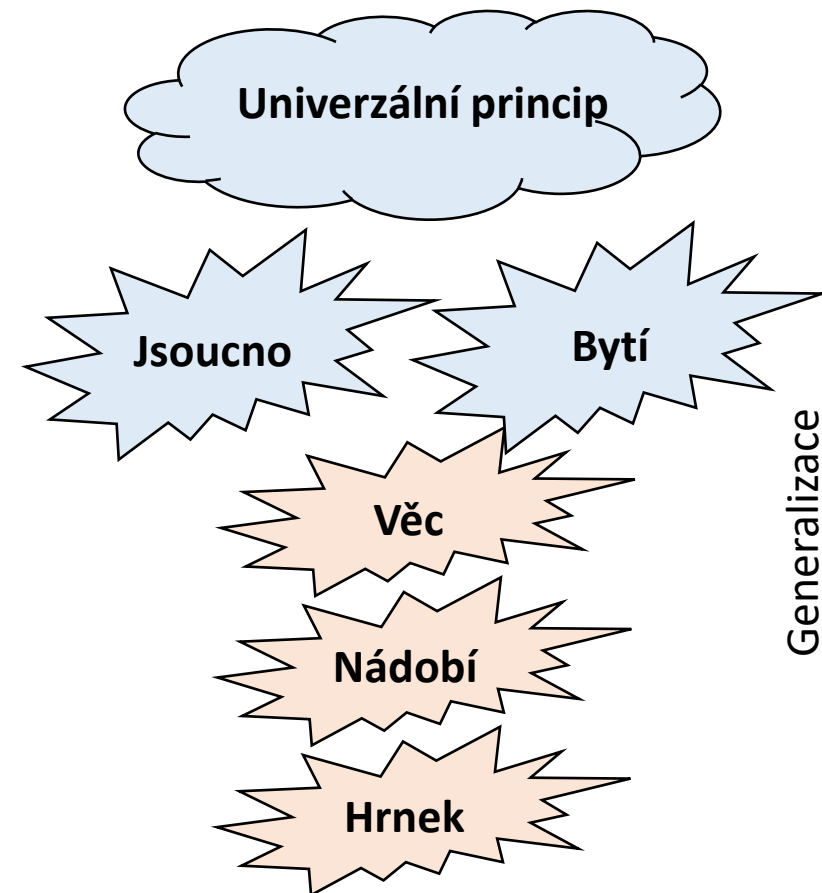
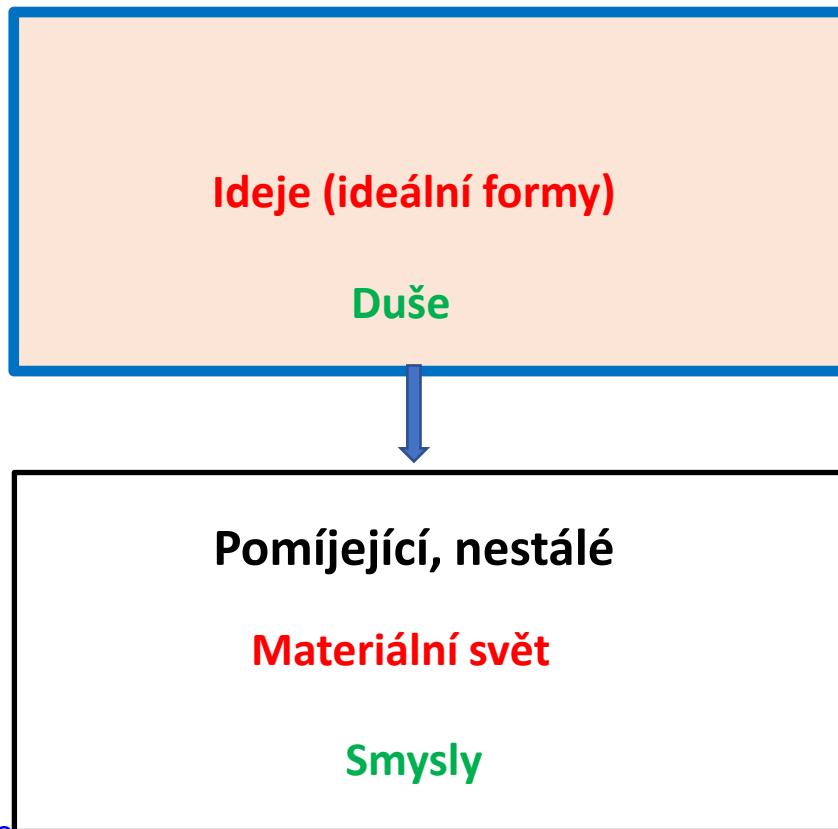
The temple as it is actually built with Correction

c

Optical Correction (Entasis) In Doric Temples

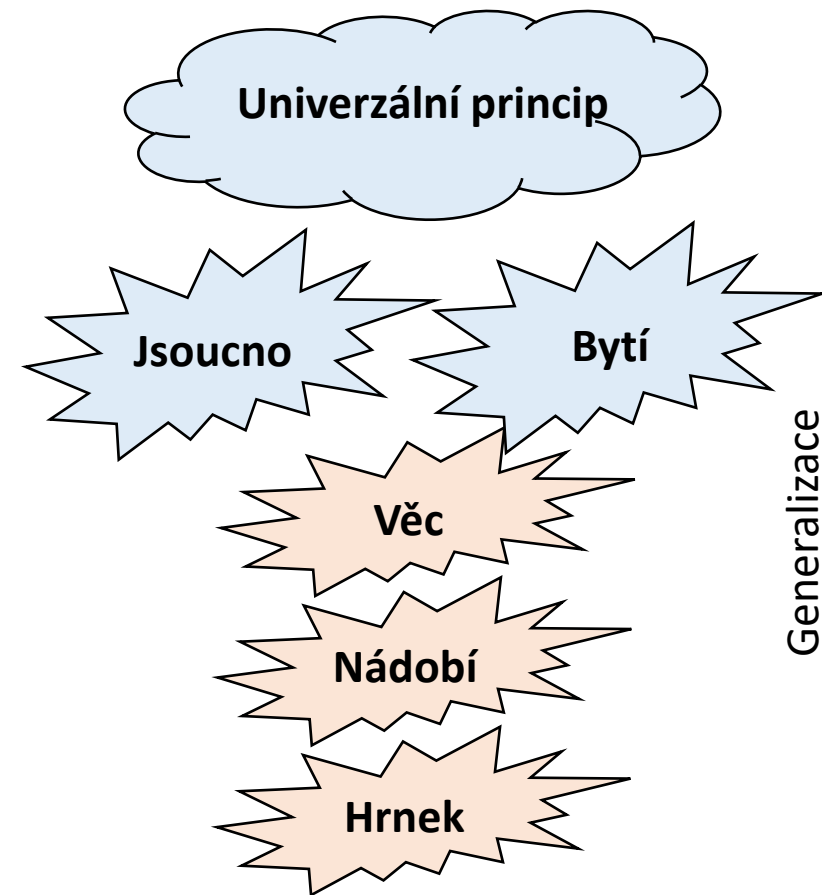
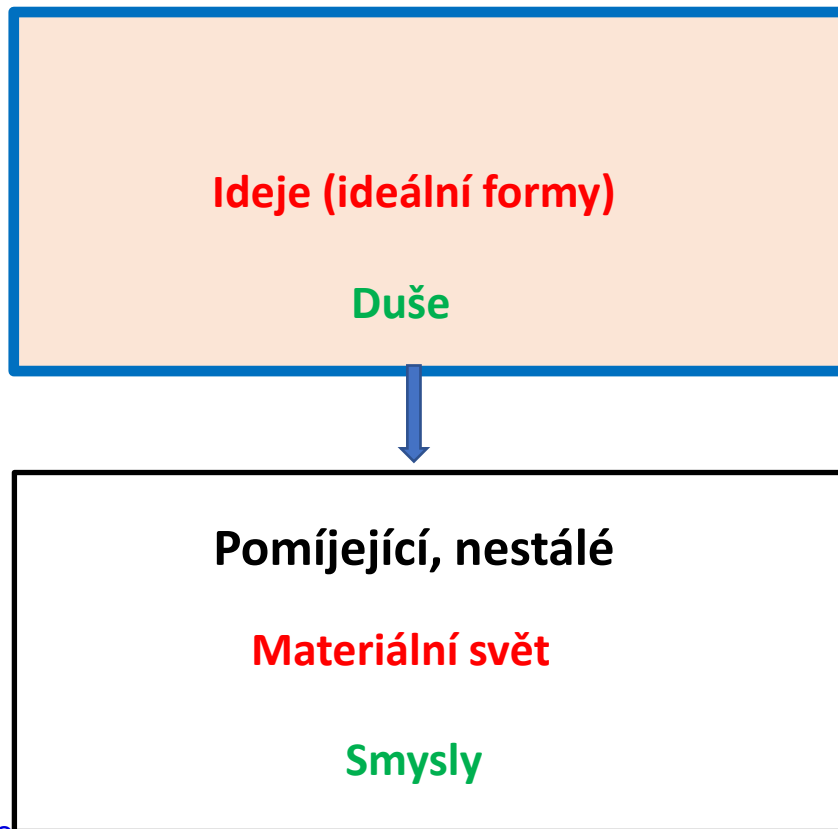
https://www.google.cz/search?q=parthenon+optical+illusion&tbn=isch&tbs=rimg:Cep4xGmedLt oijjYVWwXfjs55IjhzpYbPG5tLV1iuUuT16-LZ8KRO29Z7mDP4TOBE5jXVYCOVP9zZP0lVWJzUWudSoSCZhZbEWOwnnkEby-lilL8eYTKhJgmHM9hs8bm0Ri7nPzorVAJ0qEgkXUI555PXrxHO7RBEw67e3CoSCYtnwpE7b1nuEWIE-jpL24KYOKhIjYM_1hm4ETmNcRzxiwCqBNCPgqEgVhLURJ_13NkxH-8eV8CpFepCoScfSVYnNRa51EaaAZpqd1qCm&tbo=u8sa=X&ved=0ahUKEwjxv8K14tZzAhXVMAA KHWiBBqgQ9c8IHA&biw=1366&bih=626&dpr=1.#imgrc=i2fCkTtwWe4qdlv

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

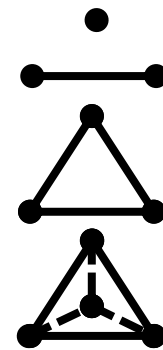
<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

<https://www.pilina.cz/pohary-a-korbely/dreveny-korbel-s-nerezem/>

Jedno
Neurčitá Dvojice velkého a malého
Nús (abstraktní božský duch)

1
2
3
4

✓ Jedno je univerzální princip formující vše
 ✓ Jedno je nejmenší část a zároveň všechno dohromady

Ideje (ideální formy)
Duše

Věc
Nádobí
Hrnek

Generalizace ↑

Pomíjející, nestálé
Materiální svět
Smysly

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

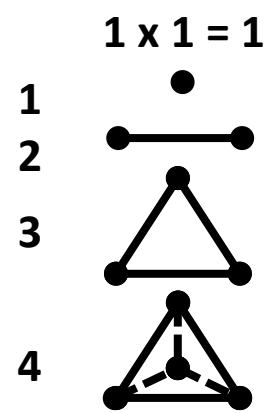
<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Věčné, nevzniklé
Jedno
 Neurčitá Dvojice velkého a malého
 Nús (abstraktní božský duch)

Věčné, stvořené
 Ideje (ideální formy)
 Duše

Pomíjející, nestálé
 Materiální svět
 Smysly

✓ Jedno je univerzální princip formující vše
 ✓ Jedno je nejmenší část a zároveň všechno dohromady

Věc
 Nádobí
 Hrnek

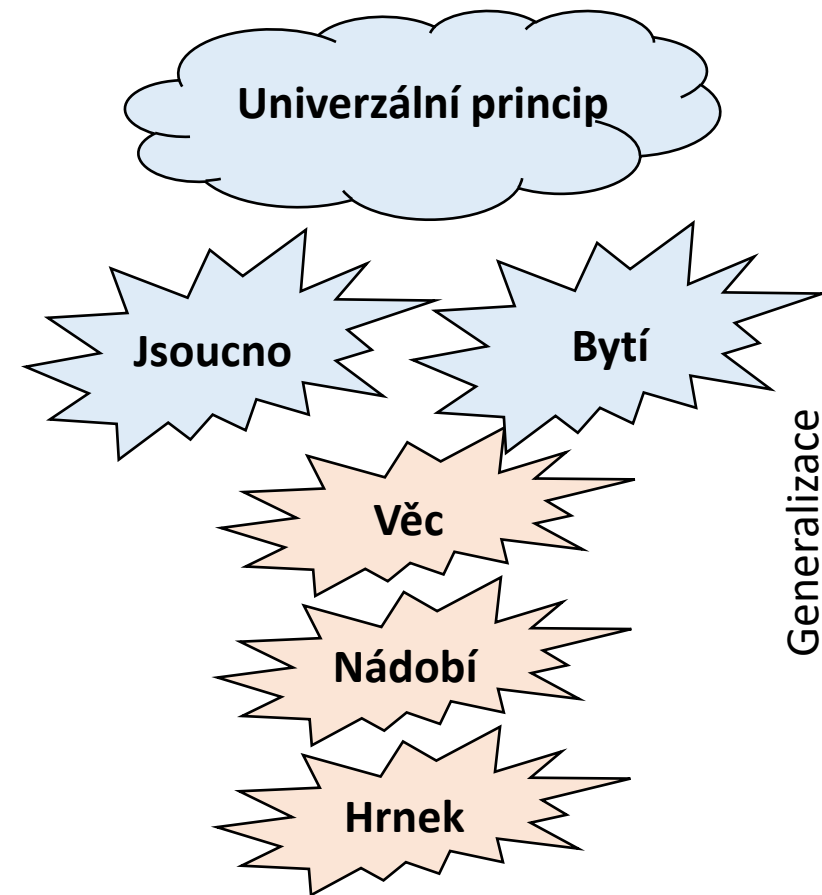
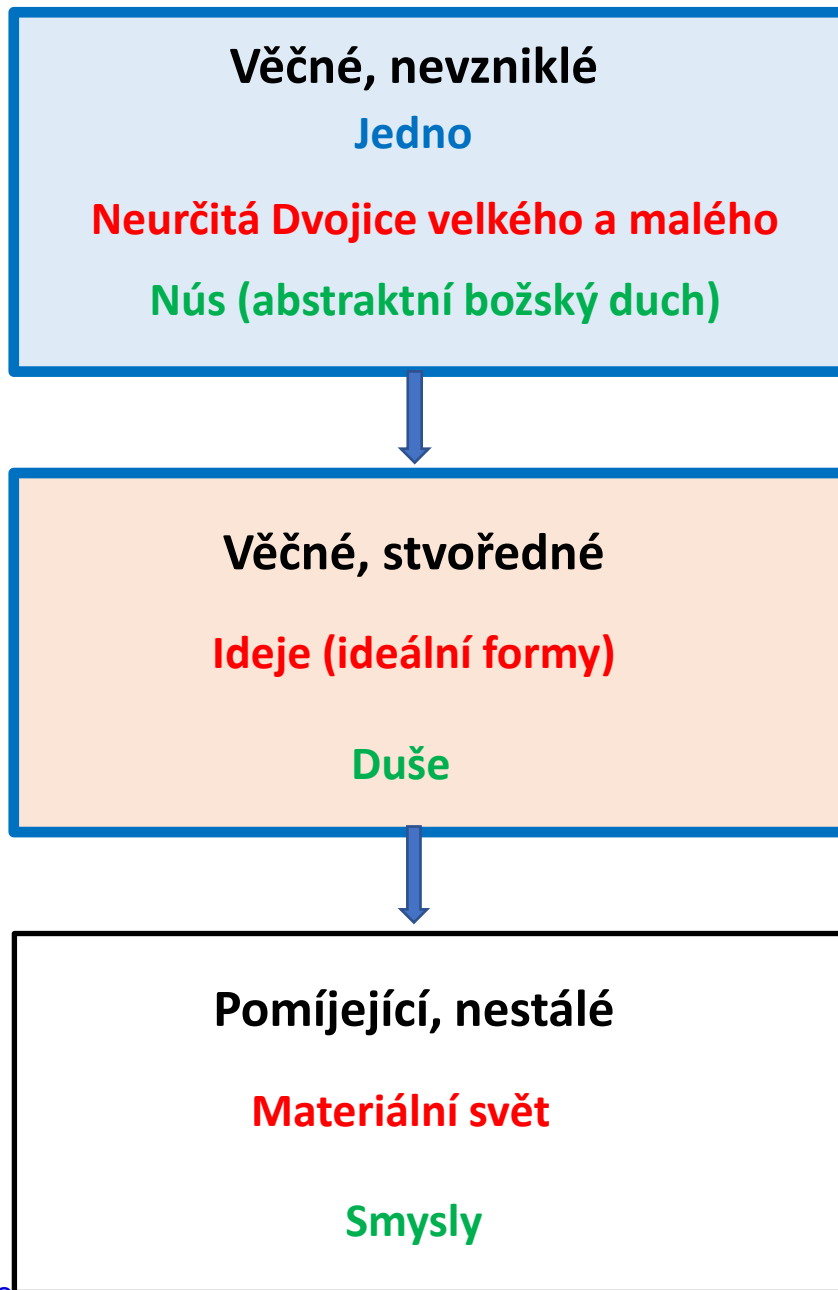
Generalizace

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

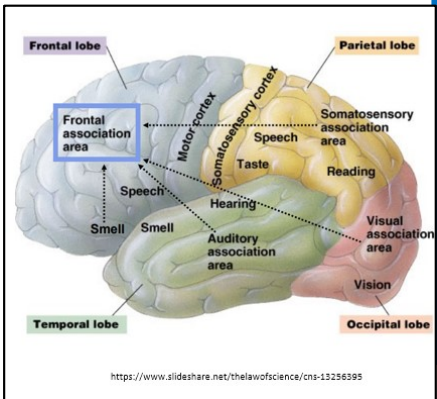
<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

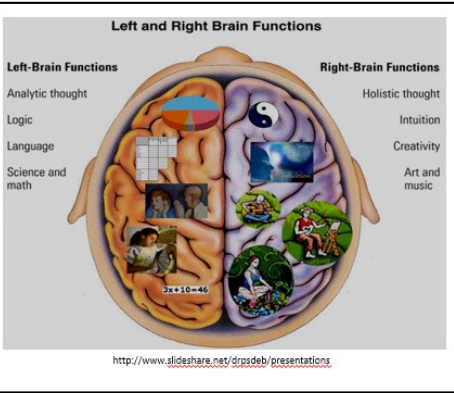
<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

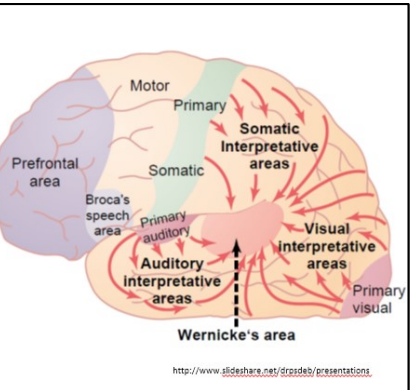
<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

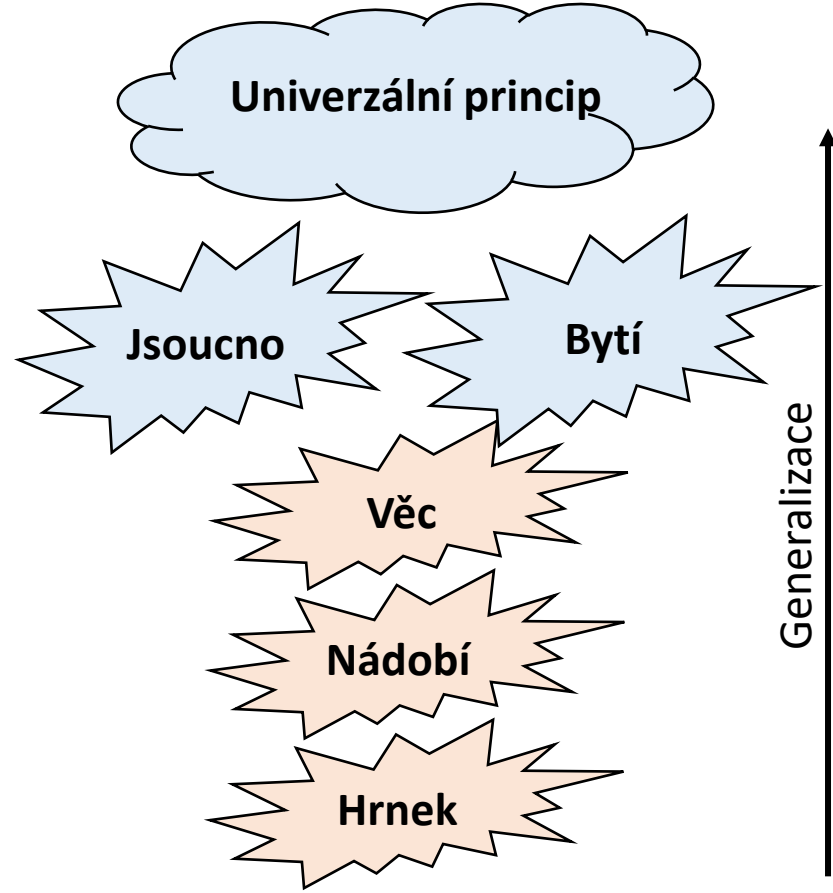
Věčné, nevzniklé
Jedno
 Neurčitá Dvojice velkého a malého
 Nús (abstraktní božský duch)

Věčné, stvořené
Ideje (ideální formy)
 Duše

Pomíjející, nestálé
Materiální svět
 Smysly

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Věčné, nevzniklé
Jedno

Neurčitá Dvojice velkého a malého
Nús (abstraktní božský duch)

Univerzální princip

Západní křesťanská tradice

<https://www.wikiart.org/en/el-greco/the-holy-trinity-1577>

<https://pastorfergus.files.wordpress.com/2011/06/the-holy-trinity.png>

Generalizace

Ústava

- **Cvičení v logice, není myšleno jako doslovný návod**
- **Sokratovský paradox**
 - ✓ Dobré myšlenky dovedené do absurdna končí zlem
- Pokus o definování ideálního společenského systému, kde by nemohlo dojít k takovému činu, jako je odsouzení Sokrata
- Podle kvality budou lidi rozděleni do tří tříd:
 - ✓ Vládci
 - ✓ Strážci/válečníci
 - ✓ Řemeslníci
- Párování budou nejlepší s nejlepšími a nejhorší s nejhoršími
 - Aby se překonal odpor, lidé budou párování zmanipulovaným losováním, které bude reprezentovat rozhodnutí bohů
- Děti budou odebírány a vychovávány státem
- V posledním dialogu, Nomoi, už ani nepředpokládá vládu lidí, ale přímou aplikaci zákonů

Racionalismus dotažený do absurdna

Podobenství o jeskyni (Ústava)

Co je skutečnost?
To, co za skutečné považujeme

Aristotelés

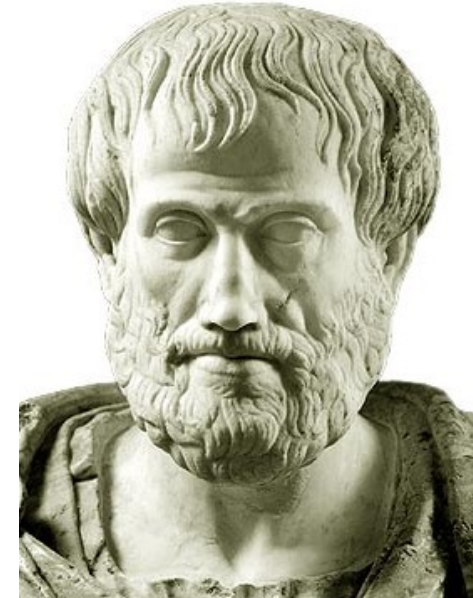
(384-322 př.n.l.)

➤ Syntéza řecké vzdělanosti

- Vytvořil systém v duchu řeckého ideálu harmonie a uměřenosti
- Snaha o sladění dvou proudů
- ✓ Milétsko-hérakleitovsko-démokritovský (fyzikálně-materiální)
- ✓ Pythágorovsko-eleatsko-platónský (logicko-abstraktní)

➤ Racionalizace, kategorizace

- ✓ Logika (Organon – nástroj myšlení – Kategorie, O vyjadřování, Analytiky, Topiky...)
- ✓ Fyzika (Fyzika, O nebi, O vzniku a zániku, O částech zvířat, O vzniku zvířat, O duši)
- ✓ Metafyzika (První filozofie)
- ✓ Etika (Velká etika, Etika Nikomachova)
- ✓ Politika (zlomek komentářů k ústavám řeckých států)
- ✓ Řečnictví a básnictví (O řečnictví, O básnictví)

<https://www.biografiasyvidas.com/monografia/aristoteles/>

Aristotelés

(384-322 př.n.l.)

➤ Nauka o úsudku

- Pravidla odvozování nových výroků z jiných soudů
- Aristotelský sylogismus
 - ✓ 1. Obecná věta (Všichni lidé jsou smrtelní)
 - ✓ 2. Speciální věta (Sokratés je člověk)
 - ✓ 3. Závěr (Sokratés je smrtelný)

➤ Ideám nepřisuzoval samostatné bytí, ale považoval za produkt myšlení

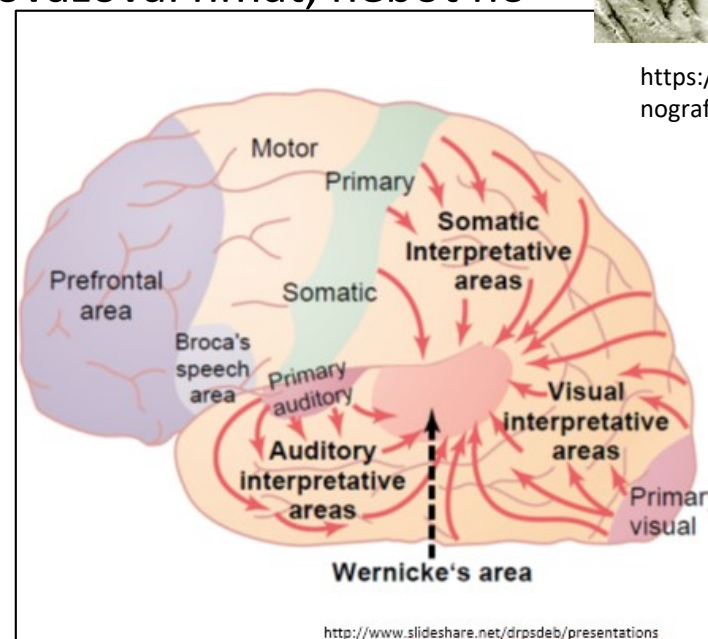
➤ Důraz na empirické poznání (za nejdůležitější považoval hmat, neboť ho mají všichni živočichové)

➤ Čtyři příčiny věcí (na příkladu sochy)

- Látková (mramor; milétané)
- Formy (tvar; eleaté)
- Účinná (ruka sochaře, předatomisté)
- Účelu, smyslu (funkce sochy, Aristotelés)
 - ✓ DLE ARISTOTELE NEJDŮLEŽITĚJŠÍ (nejde jen o tvoření, ale o smysl)
 - ✓ Vesmír se vyvíjí tak, aby to mělo smysl a aby tu vznikl člověk
 - ✓ Prvotní hybatel

<https://www.biografiasyvidas.com/mo-nografia/aristoteles/>

<http://www.slideshare.net/drosdeb/presentations>

Aristotelés

➤ Nauka o duši

- Princip vztahu formy (duše) a látky (tělo)
- určující je duše, která činí tělo skutečností
- ✓ Vegetativní (rostliny, živočichové, člověk)
- ✓ Smyslová (živočichové, člověk)
- ✓ Rozumová (člověk)

➤ Etika vyplývá z nauky o duši

- Člověk je bytost rozumná rozum by měl vést k uměřenosti, přičemž smysly by se neměly příliš potlačovat
- Zlatá střední cesta (nepřehánět to ani s rozumem, ani s pudy)
- Smyslem života je rozvinout schopnosti
 - Dvě cesty
 - ✓ Etická – vlada rozumu nad pudy
 - ✓ Dianoetická – zdokonalování rozumu

➤ Ideální stát

- Forma vlády má odpovídat konkrétní potřebě národa a doby
- Vztah mezi občanem a státem by měl být založen na štědrosti a kritériu obecného prospěchu

<https://www.biografiasyvidas.com/mo-nografia/aristoteles/>

„Celek je víc než pouhý součet jednotlivých částí“

Filozofie, věda a myšlení

Racionální
X
Iracionální

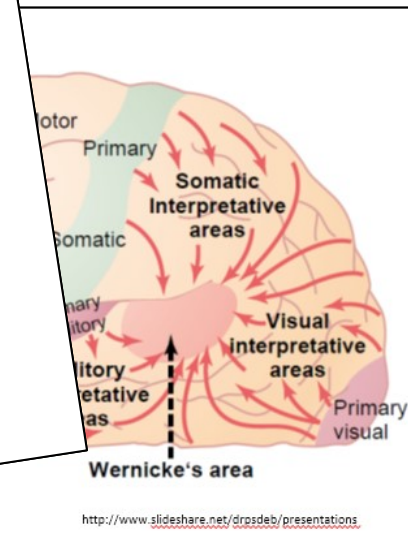
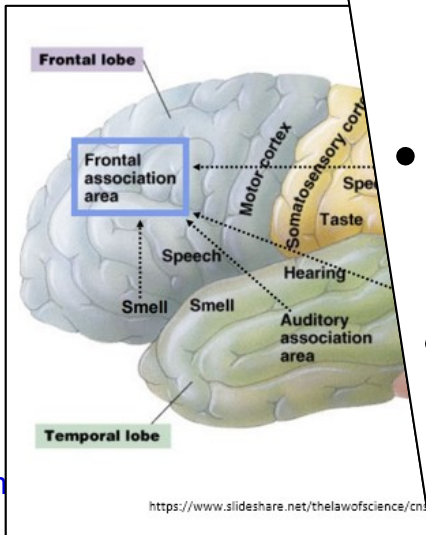
Konkrétní
X
Abstrak

Kvalita
X
Kvantita

Redukcionismu
X
Holismus

Dedukce
X
Indukce

- **Milétská škola**
 - Redukcionismus
- **Pythagoreici**
 - Abstrakce, holismus
- **Hérakleitos – Zenón**
 - Logika dovedená ad absurdum
- **Předatomisté – atomisté**
 - Syntéza, snaha o tvorbu systému
- **Sókratés – Platón – Aristotelés**
 - Etika
 - Tvorba skutečných systémů

Raffael Santi – Athénská škola (1509-1510)

Raffael Santi – Athénská škola (1509-1510)

1: Zénón z Kitia nebo Zénón z Eleje – 2: Epikúros – 3: Federico II. Gonzaga – 4: Boëthius nebo Anaximandros nebo Empedoklés – 5: Averroes – 6: Pythagorás – 7: Alkibiadés nebo Alexandr Veliký – 8: Antisthenés nebo Xenofón – 9: Hypatia z Alexandrie nebo Francesco Maria della Rovere – 10: Aischinés nebo Xenofón – 11: Parmenidés – 12: Sókratés – 13: Hérakleitos (předloha: Michelangelo?) – 14: Platón držící Timaia (předloha: Leonardo da Vinci) – 15: Aristotelés držící Etiku (předloha: Michelangelo) – 16: Diogenés ze Sinópy – 17: Plótinus – 18: Eukleidés nebo Archimédés a skupina studentů (předloha: Bramante) – 19: Strabón či Zarathuštra? – 20: Klaudios Ptolemaios – R: Raffael jako Apellés – 21: Il Sodoma jako Protogenés

https://cs.wikipedia.org/wiki/Ath%C3%A9nská_škola#/media/File:Raffaello_Scuola_di_Atene_numbered.svg

Judaismus

ANCIENT JEWISH TRADITION: Torah (teaching), Nevi'im (prophets), Ketuvim (writings)

TaNaK - the Old Testament

A PROPHETIC INTERPRETATION OF ISRAEL'S HISTORY THAT REVEALS GOD'S PURPOSE TO RESCUE THE WORLD

LATER CHRISTIAN TRADITION: PENTATEUCH (GENESIS, EXODUS, LEVITICUS, NUMBERS, DEUTERONOMY), HISTORY (JOSHUA, JUDGES, 1 & 2 SAMUEL, 1 & 2 KINGS), POETRY (PSALMS, PROVERBS, ECCLESIASTES, JOB), PROPHECY (ISAIAH, JEREMIAH, EZEKIEL, HOSEA, MALACHI, ZEPHANIAH, HAGGAI, ZECHARIAH, MALACHI)

COMPLETED AROUND 3rd or 2nd CENTURY B.C.

REFERRED TO IN: DEAD SEA SCROLLS (400BCE), WISDOM of SIRACH (380BCE), JESUS of NAZARETH (100CE)

WHO DID ALL THIS? MOSES DAVID SCRIBES & PROPHETS

Guided By GOD'S SPIRIT THROUGH HUMAN WORDS GOD SPEAKS TO HIS PEOPLE

TORAH (GENESIS 1-11, GENESIS 12-50)

NEVI'IM (JOSHUA, JUDGES, 1 & 2 SAMUEL, 1 & 2 KINGS)

KETUVIM (PSALMS, PROVERBS, ECCLESIASTES, JOB, DANIEL, CHRONICLES)

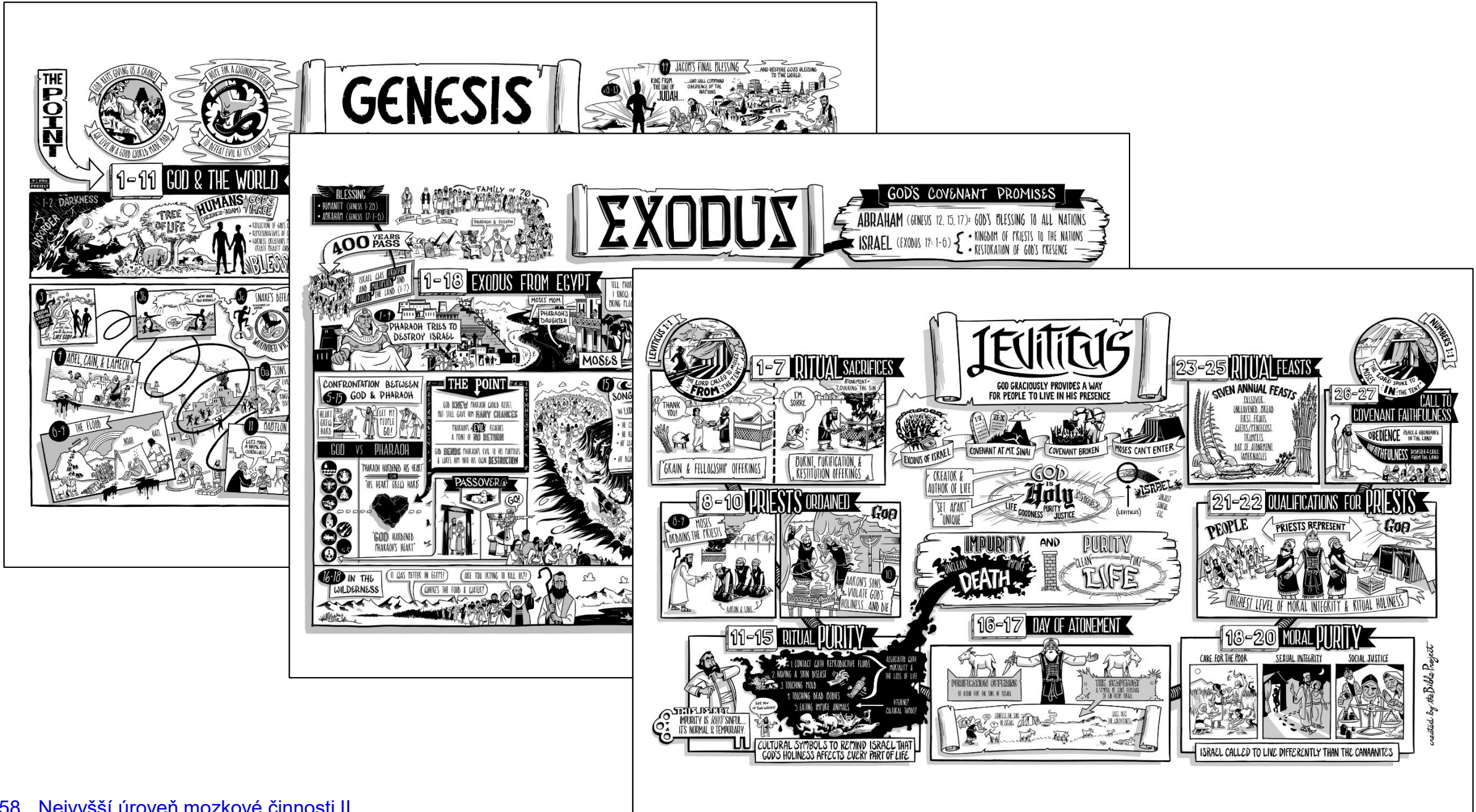
THE PLOT: GOD WANTS TO RULE THE WORLD THROUGH HUMANS. HUMANS ARE THE PROBLEM! SOLUTION: WE NEED A NEW KIND OF HUMAN.

THE COVENANT WITH ISRAEL: MOSES (PROPHET, PRIEST, KING) BRINGS 613 LAWS TO BECOME NEW HUMANS.

EXILE IN BABYLON: ISRAEL'S FAILURE AND SUFFERING. A NEW FUTURE FOR THE WORLD.

NEW ISRAEL: THE WHOLE TANAK, JUST SHORTER. CHRONICLES 36:20-23.

<https://thebibleproject.com/all-videos/>
<https://thebibleproject.com/other-resources/posters/>

Křesťanství

AUTHOR: 28-40 YEARS
HUGAL TRADITION

THE GOSPEL ACCORDING TO MATTHEW

Things to look for

- #1 QUOTATIONS: 23% OF THE GOSPEL IS QUOTATIONS FROM THE OLD TESTAMENT
- #2 PEOPLE WHO ACCEPT JESUS: 100% OF THE GOSPEL IS ABOUT PEOPLE WHO ACCEPT JESUS

CONNECT JESUS TO OLD TESTAMENT

1 AMMANUEL
2 MESSIAH
3 NEW MOSES
4 GOD WITH US

1 **2** **3** **4** **5** BOOKS MOSES (TORAH)

created by the Bible Project

THE GOSPEL ACCORDING TO LUKE

1-2 INTRODUCTION

3-9 JESUS & HIS MISSION

9:1-10:40 JOURNEY TO JERUSALEM

10:13-24 JESUS' FINAL WEEK IN JERUSALEM

created by the Bible Project

THE GOSPEL ACCORDING TO MARK

ACT 1: GALILEE (1:1-8) WHO IS JESUS?

ACT 2: ON THE WAY (8:1-10) WHAT DOES IT MEAN FOR JESUS TO BE THE MESSIAH?

ACT 3: JERUSALEM (11:1-16) HOW DOES JESUS BECOME KING?

created by the Bible Project

THE GOSPEL ACCORDING TO JOHN

1 INTRODUCTION

2-10 MIRACULOUS SIGNS & CONTROVERSIES

11-12 RAISING LAZARUS

13-17 JESUS' FINAL WORDS

18-20 JESUS' DEATH & RESURRECTION

21 EPILOGUE

created by the Bible Project

Křesťanství

AUTHOR: 30-40 YEARS of ORAL TRADITION

EARLIEST TRADITION Matthew (SEE: 9: 1 & 10: 3)

THE GOSPEL ACCORDING TO MATTHEW

Things to look for

#1 LOOK UP OLD TESTAMENT QUOTATIONS (THERE ARE A LOT)

#2 LOOK CLOSELY AT THE PEOPLE WHO ACCEPT JESUS

IRRELIGIOUS & UNIMPORTANT + FAITH = TRANSFORMATION

1. MESSIAH FROM THE LINE OF DAVID

2. NEW MOSES

3. GOD WITH US

NEW MOSES

CONNECT JESUS TO OLD TESTAMENT

1-3 ABRAHAM DAVID JESUS

4-7 ANNOUNCE GOD'S KINGDOM

8-10 JESUS BRINGS KINGDOM INTO PEOPLE'S LIVES

11-13 RESPONSES TO JESUS

14-20 DIFFERENT EXPECTATIONS ABOUT THE MESSIAH

21-25 CLASH OF KINGDOMS

26-28 PASSOVER MEAL

1

2

3

4

5

BOOKS OF MOSES (TORAH)

MOSES | JESUS

- OUT OF EGYPT
- CROSS THE RED SEA
- WILDERNESS FOR 40 YEARS
- RECEIVES LAW FROM MOUNTAIN

JESUS > MOSES

- DELIVER FROM SLAVERY
- GIVE NEW DIVINE TEACHING
- SAVE FROM SIN
- INITIATE A NEW COVENANT

FULFILL OLD TESTAMENT PROPHETIC PROMISES

IMMANUEL = GOD WITH US

THE UPSIDE DOWN KINGDOM

CRITIQUE OF YOU PHARISES & HYPOCRITES!

CLASH OF KINGDOMS

ASSERTING AUTHORITY

OFFENDED

DECEIT TO KILL JESUS

PARABLES ABOUT THE KINGDOM

SENDING THE 12

IS HE THE MESSIAH?

HE IS NOT THE MESSIAH

HE'S INNOCENT BUT... LET HIM BE CRUCIFIED!

SUFFERING SERVANT

VICTORIOUS! DEFEATS PAGANS!

GREAT COMMISSION

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

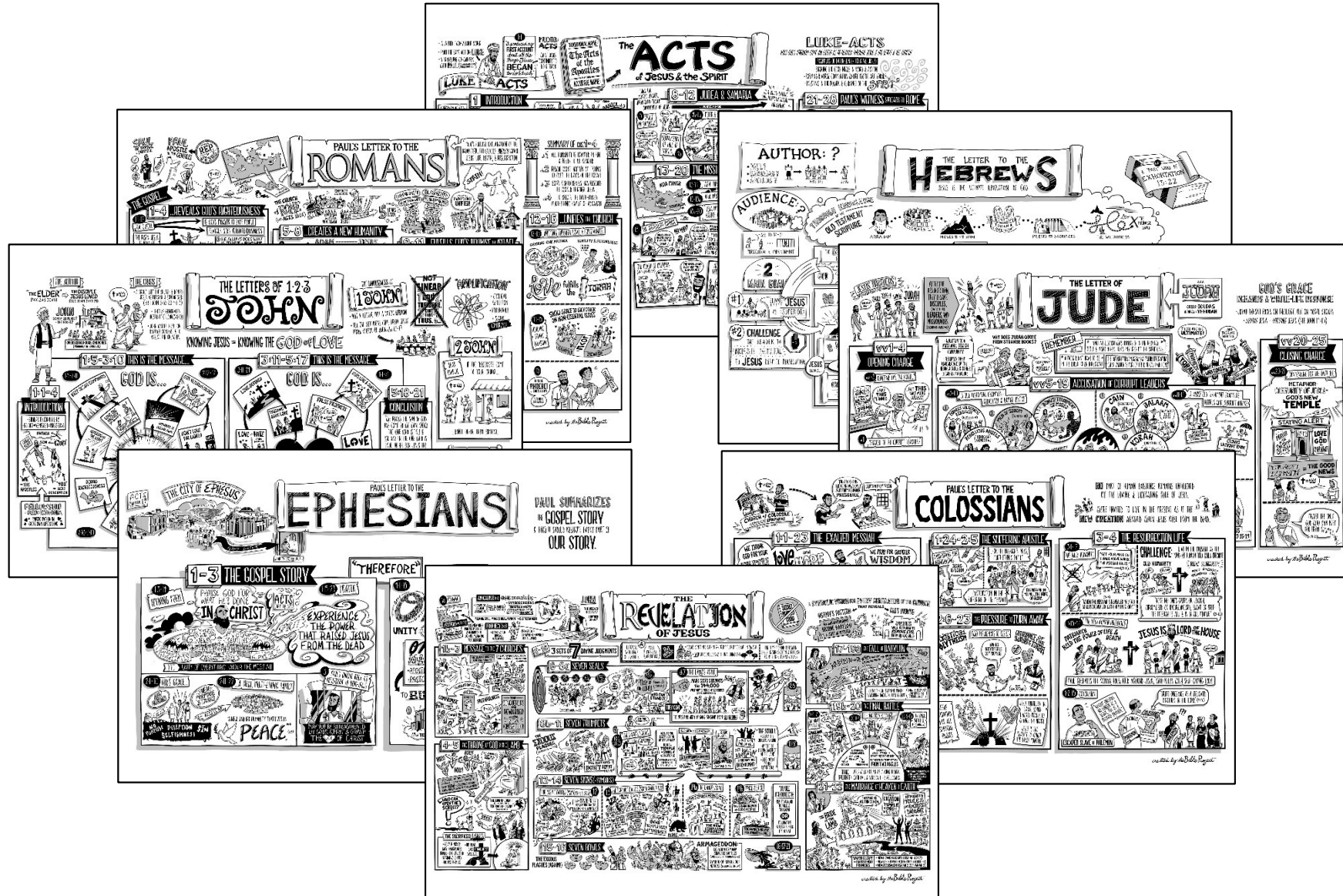
26

27

28

created by the Bible Project

Křesťanství

Křesťanství

1a OPENING
REVELATION (GK) GREEK: αποκαλυψις
 • A TYPE OF JEWISH LITERATURE (EZEKIEL, DANIEL, ZECHARIAH, JEREMIAH)
 • SYMBOLIC VISIONS THAT REVEAL A HEAVENLY PERSPECTIVE ON HISTORY IN LIGHT OF ITS FINAL OUTCOME
 • MEANINGFUL IMAGES DRAWN FROM THE OLD TESTAMENT
 • ITS MEANING FOR US MUST BE ANCHORED IN JOHN'S MEANING FOR THEMSELVES
 • PROPHECY (1:3) = GOD'S WORD THROUGH A PROPHET
 • BRINGS OLD TESTAMENT PROPHECY TO ITS CLIMAX
JOHN
 THE BELOVED DISCIPLE? ANOTHER JOHN?

1b-3 MESSAGE TO THE 7 CHURCHES
 THE SEVEN CHURCHES (ASIA MINOR) (SEE ZECHARIAH 1:4)
 EPHESUS, SMYRNA, PERGAMON, THYATIRA, SARDIS, PHILADELPHIA & LAODICEA
 PERSECUTION, APATHY, TRIBULATION (2:9-10), IMMORALITY, COMPROMISE, FAITHFULNESS, THE CONQUERORS ARE REWARDED IN THE NEW CREATION (Rev. 2:10-22)

4-5 THE THRONE OF GOD & THE LAMB
 HOLY! HOLY!
 MESSAGE OF THE PROPHECIES (ISAIAH 6:1-6, EZEKIEL 1:1) ABOUT HOW GOD'S KINGDOM WILL COME ON EARTH AS IT IS IN HEAVEN
 WHO CAN OPEN THE SCROLL?
 THE LION OF JUDAH! (GENESIS 49:10) THE ROOT OF DAVID! (ISAIAH 11:1)
 SEES
 THE SACRIFICED LAMB
 • GOD'S KINGDOM WAS INAUGURATED THROUGH THE CRUCIFIED MESSIAH WHO DIED FOR HIS ENEMIES.
 • HIS DEATH WAS CONQUEST OVER EVIL.

6-8a SEVEN SEALS
 LITERAL SEQUENCE OF EVENTS (A) (PAST, PRESENT, OR FUTURE) (BUT VOICES)
 • FIGURES CONTAINED WITHIN 7th TRUMPET, TRUMPETS WITHIN 7th SEAL
 • EACH SET CONCLUDES WITH FINAL JUDGMENT
 • THE TIME PERIOD BETWEEN JESUS' RESURRECTION & RETURN FROM THREE PERSPECTIVES
6-8a 3 SETS OF 7 DIVINE JUDGMENTS
6-8a SEVEN SEALS
6-8a SEVEN SEALS
 1. WAR (WAR) (SEE ZECHARIAH 1:1)
 2. CONQUEST (CONQUEST)
 3. PLAGUE (DEATH)
 4. DEATH (DEATH)
 5. DEATH (DEATH)
 6. DEATH (DEATH)
 7. DEATH (DEATH)
 THE DAY OF THE LORD! (ISAIAH 2:30-32)
 REST A LONGER!
 WHO CAN STAND?
 THEY CAN!
 THE MESSIANIC ARMY OF GOD'S KINGDOM FROM ALL NATIONS
6-8a SEVEN SEALS
 MARK GOD'S SERVANTS: the 144,000 MILITARY CENSUS = 12 TRIBES (SEE NUMBERS 1)
 HEARS
 THE LAMB'S ARMY

6-8b-11 SEVEN TRUMPETS
 THE LAMB'S SCROLL
 10-11:15
 A) LITERAL DESTRUCTION OF JERUSALEM
 B) NEW TEMPLE = SYMBOL OF GOD'S PEOPLE (COMBINING 3rd & 4th TRUMPETS)
 C) LITERAL PROPHECY OF THE CHURCHES' PROPHETIC ROLE
 TWO WITNESSES PROPHECY... & ARE KILLED...
 ...BUT THEN VINDICATED...
 THE SCROLL REVEALS THE CHURCH'S MISSION: IMITATE THE LIVING SACRIFICE OF THE LAMB
 & THE NATIONS DO REPENT (11:13)
 THE SCROLL REVEALS THE CHURCH'S MISSION: IMITATE THE LIVING SACRIFICE OF THE LAMB
 & THE NATIONS DO REPENT (11:13)

12-14 SEVEN SIGNS (SYMBOLS)
 THE COSMIC BATTLE (BASED ON GENESIS 3:15) 12
 THEY CONQUER THE DRAGON THROUGH THE BLOOD OF THE LAMB (2:13)
 NOT THE REAL ENEMY
 THE ANTI-ESTABLISHMENT PRAYER OF ALLEGIANCE FROM THE TROUBLED OR OPPRESSED (CHURCH'S) NATIONS
 THE ETERNAL GOSPEL (14:6)
 THE LAMB'S ARMY
 THE NEW JERUSALEM
 THE CHOICE
 RESIST BABYLON TO FOLLOW THE LAMB OR FOLLOW THE BEAST & SUFFER ITS DEFEAT

15-16 SEVEN BOWLS
 THE EXODUS PLAGUES (AGAIN!)
 ARMAGEDDON: LOCATION OF MANY ISRAELITE BATTLES (JUDGES 5:19, 2 KINGS 23:29) SYMBOL OF REBELLIOUS NATIONS (EZEKIEL 38-39)

17-19a THE FALL OF BABYLON
 A SYMBOLIC VISION FOR EVERY GENERATION OF THE CHURCH THAT REVEALS HISTORY'S PATTERN: ALL HUMAN KINGDOMS BECOME BABYLON & MUST BE RESISTED
 GOD'S PROMISE: JESUS WILL RETURN TO REMOVE EVIL FROM HIS WORLD
 BABYLON = ROME'S MILITARY & ECONOMIC POWER
 ARCHETYPE OF HUMANITY'S REBELLION AGAINST GOD
 BLEND OF OLD TESTAMENT IMAGES DESCRIBING BABYLON, TYRE & EDOM (ISAIAH 13:23, 39:17; JEREMIAH 50-51; EZEKIEL 26-27)

19b-20 THE FINAL BATTLE
 THE FINAL BATTLE I (ISAIAH 64:1-2)
 THE MARTYRS VINDICATED
 THE FINAL BATTLE II (EZEKIEL 39:17)
 THE FINAL BATTLE I (ISAIAH 64:1-2)
 THE FINAL BATTLE II (EZEKIEL 39:17)
 LITERAL SEQUENCE 1000 YEAR KINGDOM JESUS RETURN FINAL JUDGMENT
 THOUSAND YEARS = SYMBOL OF JESUS' PRESENT VICTORY
 TWO BATTLES = JESUS RETURN FROM TWO ANGLES
 THE POINT: WITH EVIL & VINDICATE HIS FOLLOWERS
 THE DRAGON, BABYLON & ALL WHO OPPOSE THEM ARE ETERNALLY QUANTIFIED

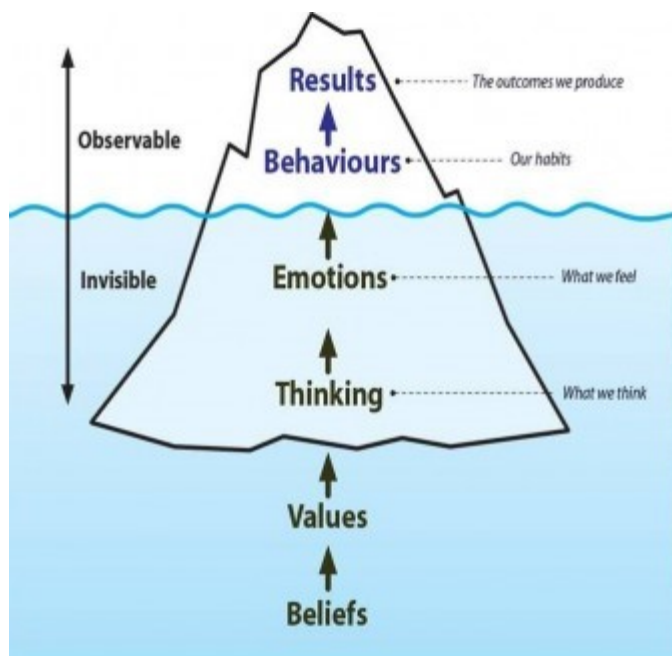
21-22 THE MARRIAGE OF HEAVEN & EARTH
 THE BRIDE OF THE LAMB
 I AM MAKING ALL THINGS NEW (ISAIAH 65:17)
 ALL CREATION = GOD'S TEMPLE & THE LAMB
 HUMANITY RULES AS GOD'S IMAGE (GENESIS 1:26-28)
 KALEIDOSCOPE OF OLD TESTAMENT PROMISES
 • NEW HEAVEN & EARTH (ISAIAH 65:17)
 • NEW GARDEN OF EDEN (GENESIS 2, EZEKIEL 47)
 • NEW JERUSALEM (ISAIAH 2, ZEPHANIAH 3)

SECRET PROPHETIC CODE!

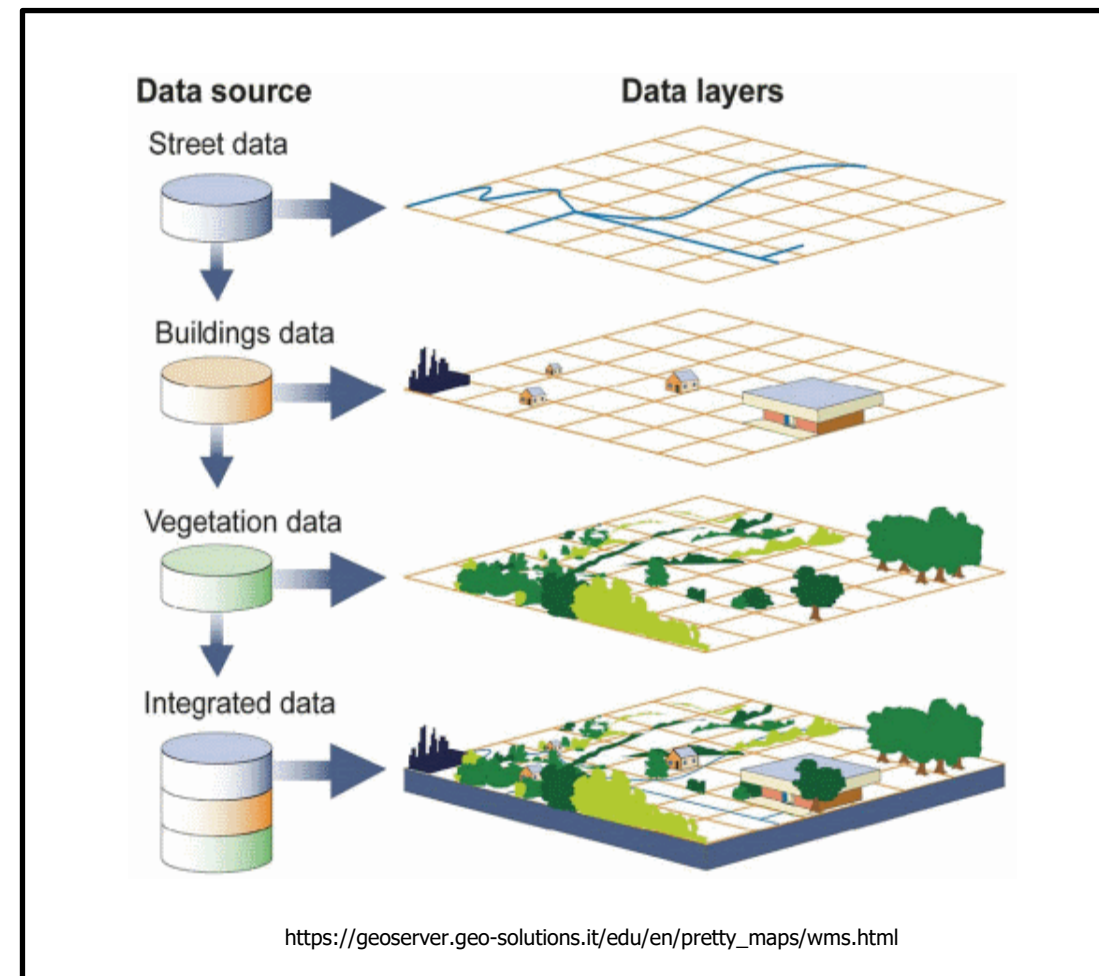
created by the Bible Project

Křesťanství

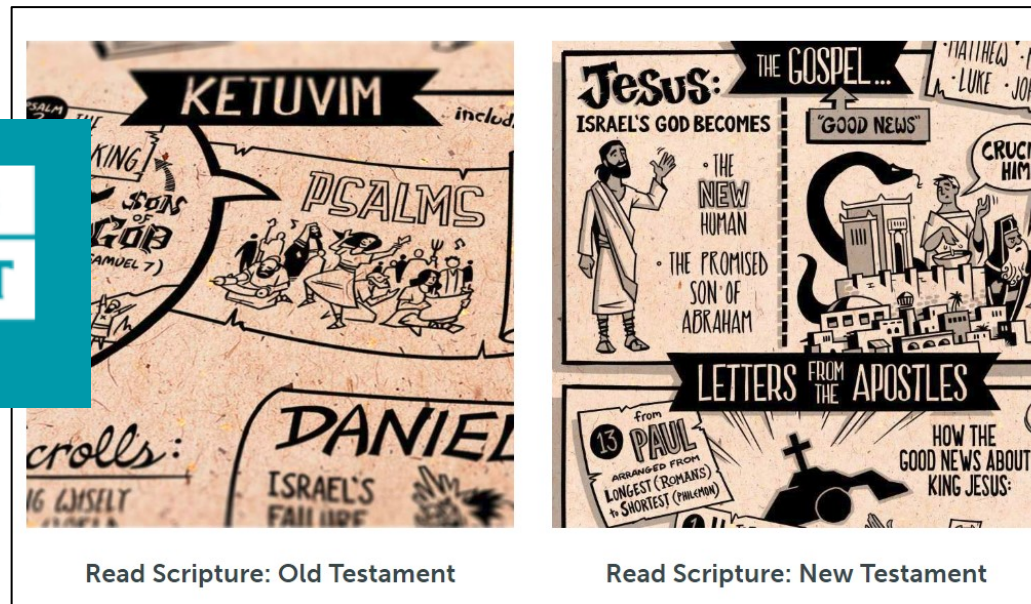
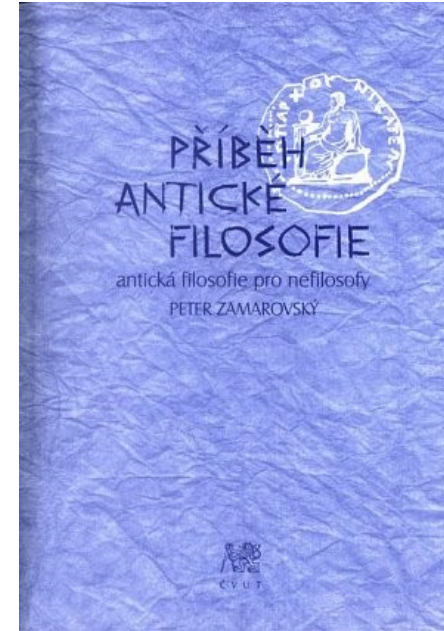
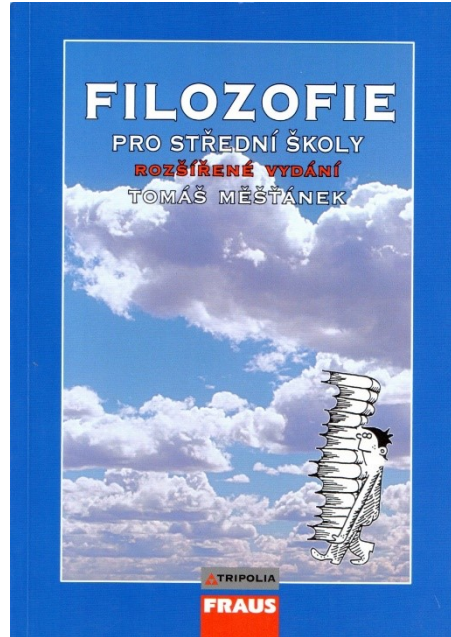
- ✓ Židovská tradice
- ✓ Řecká tradice
- ✓ (Římská tradice)

<http://www.coaching.net.nz/wp-content/uploads/2013/06/iceberg-for-blog-from-j-e1371521135440.jpg>

https://www.google.com/search?q=tomas+mestanek+filosofie&source=ms&btn=isch&a=X&ved=0ahUKEwjFuipgulbAhNWpZVAKHVhAQM0_AU-IDig&biw=1396&bih=657#imgrc=C015cuHC080BOM:

<https://thebibleproject.com/>

https://www.google.com/search?biw=1396&bih=657&tbn=isch&sa=1&ei=pM6MXPrGGI-e1fAPp6m1-A8&q=pribeh+anticke+filosofie&oq=pribeh+anticke+filosofie&gs_l=img.3...126551.13442.1..134886...0.0.86.1723.24....2..1...1.gws-wizimg.....0j0i67j0i10j0i30j0i5i30j0i8i30.uXg6NmHqY2#imgrc=rirNmTeakgHBqM:

M U N I

M E D